SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 149. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 6, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 6-го СЕРПНЯ 1992. Ч. 149. РІК XCIX.

„Наступною стадією розвитку буде консолідація України"

Київ. — Київська газета „Демократична Україна" помістила під повищим заголовком довшу інформацію свого співробітника А. Носової про вручення премій Фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів (Вашингтон, ЗСА) у Києві Іванові Драчеві, Збігневу Бжезінському і Богданові Гавриллишинові. Церемонія вручення передбачає представлення лавреатів і їх короткі виступи.

Про саму церемонію вручення премій була вже інформація у „Свободі" з 24-го липня 1992 року. Сьогодні поміщуємо тільки вибірки з коротких промов лавреатів, або їх представників.

Представлення доробку І. Драча, — пише А. Носова, — і розгляд поеми „Чорнобильська мадонна", що їх зробив державний радник України з питань гуманітарної політики Микола Жулинський, прозвучало як нове свіже слово про поета в контексті українського літературознавства.

Думки консультанта дорадчої ради при Верховній Раді України проф. Богдана Кравченка про свого колегу Богдана Гаврилишина зацікавили обсягом діяльности останнього. Видатний спеціяліст з міжнародного менеджменту, автор книги „Дороговказ у майбутнє", Б. Гаврилишин читає лекції англійською, німецькою і українською мовами в учбових закладах трьох європейських держав. Лавреат частину премії передав на стипендії кращим студентам, вихідцям із його рідного села Коропець на Тернопільщині.

Не легка місія випала Марті Богачевській - Хом'як, — продовжує інформувати А. Носова. Адже сам перелік праць З. Бжезінського зайняв ледве не 5 хвилин. Слово подяки політолога було стислим, емоційним і, як завжди, прогностичним, зверненим у майбутнє. Він сказав: „Події сьогоднішнього вечора є джерелом великого надхнення для мене. Цього вечора ми відзначаємо могутність українського інтелектуального життя і незалежності, а також ролю української діяспори. Я здаю собі справу з того, що один з перших лавреатів цієї премії, поет Василь Стус, заплатив своїм життям, щоб одержати цю нагороду".

„Незалежність України дуже сильно впливає на стабільність в Европі, трансформує геополітичну карту Европи. Той факт, що Україна стала незалежною державою посилює шанси на те, що Росія перетвориться на демократичну і стане европейською державою. Тому, що незалежна Україна допомагає Росії. Таким чином незалежність України об'єктивно є не антиросійською, а радше проросійською подією".

Україна зараз стала незалежною державою, продовжував З. Бжезінські, але наступною дуже важливою стадією її розвитку буде консолідація України. Наступні три-п'ять років будуть критичними і дуже важкими. Зараз настав час не тільки правди, а й чесних оцінок. Правда вимагає того, щоб народ України знав: наступні роки будуть дуже важкими і протягом цих років Україна має зіткнутися з надзвичайними економічними та політичними проблемами. Було б не тільки помилковим, але й небезпечним плекати ілюзії з цього приводу", — сказав на закінчення Бжезінські.

Лавреатів, як і належить, обдарували квітами та бурхливими оплесками. Однак годі було шукати їх книги. Не продавалися, бож не всі і не всіх видавали в Україні, „маю на увазі книги З. Бжезінського", — каже Носова.

Згадуючи про Антоновичів автора інформації каже, що „вони вартують згадки в енциклопедії", бо вони не пошкодували нажитого для піднесення престижу України і її культури".

АКТИВІЗУЮТЬСЯ РОСІЙСЬКІ ФОРМУВАННЯ НА ЛУГАНЩИНІ

Луганське (УНІАР). — Тут 1-го серпня у газеті прокомуністичної орієнтації „Вибор" надруковані звернення луганчан до світового цивілізованого суспільства. В них наголошується, що в деяких регіонах України чітко проявляється націоналізм з його крайніми виявами — фашизмом і шовінізмом. Як пишуть автори, особливо це виявилося в Придністров'ї, де представники фашистських груп проводять геноцид та терор щодо російського населення. У цьому числі газети надруковано ще кілька звернень, серед яких заклик до комуністів, ухвалений на пленумі ЦК КПСС 13-го червня 1992 року, та звернення Луганської Ради Ветеранів України до народних депутатів з вимогою відкинути регабілітацію ОУН—УПА.

Група 60 луганських донських козаків взяла участь у перших за 75 років військових навчаннях, під час яких навчалися тактики загально-військового бою, ведення розвідки, подолання водних перешкод та мистецтва рукопашного бою. На навчання прибули також російські козаки з Криму і Ростовської области. На інспекцію приздив командир 10-го полку з Кам'янську Ростовської области, до якого приписані донські козаки Луганщини. Громадськість стурбована створенням на території України чужинецьких військових формувань, що не передбачені законом.

У Києві створено спільне видавництво „Смолоскип"

Київ (УІС „Смолоскип") — У червні 1992 року у Києві створено спільне українське Видавництво „Смолоскип". Основниками видавництва стали Міжнародна Асоціяція „Соняшник" (Україна) та Українське Незалежне Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка (ЗСА).

Президентом спільного видавництва є письменник, заступник міністра культури України Юрій Сердюк, а екзекутивним директором Осип Зінкевич.

Згідно з законами України, Видавництво „Смолоскип" є юридичною особою, полагодило всі законні передумови та проходить процес реєстрації.

„Смолоскип" у Києві запланував і вже підготовляє до друку ряд важливих і найбільш потрібних в Україні видань.

Віддані союзовці дбають про свою організацію

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Організаційна кампанія УН Союзу на 1992 рік передбачає здобуття 2,000 нових членів. Організаційна квота була розділена поміж округами і відділами на базі існуючого союзового членства. За членським станом з кінця грудня 1991 року нараховано 4.5% від існуючого членства, як квоту для здобуття нових членів. Прохову квоту повідомлено заздалегідь відділових секретарів та голів окружних комітетів.

Першуном у здобутті нових членів у 1992 році є Ярослав Билень, секретар 17-го Відділу в Чикаго. Він вже приєднав до свого Відділу 22 члени, забезпечених на загальну суму 76,000 дол. Після цього слідують Андрій Маринюк, секретар 388-го Відділу в Бей Гарбор Айленд, Фльорида, який записав 19 членів на загальну суму 87,000 дол. забезпечення, та Тимко Бутрей, Відділ 164-ий, з 18 новими членами на загальну суму 79,000 дол. забезпечення. Також 18 членів здобула Олександра Дольницька, секретарка Відділу 434-го з Монтреалю, яка заразом є першуном всіх канадських відділів. Ці члени мають 104,000 забезпечення. Заступник секретаря 496-го Відділу у Сієтл, Ваш., М. Пилип'як взявся дуже інтенсивно до організаційної праці, вислідом чого є 15 нових членів, забезпечених на 65,000 дол. Довголітній секретар 174-го Відділу д-р Атанас Слюсарчук далі постійно дбає про піст членства УНСоюзу, на що дав реальний доказ — 13 членів, забезпечених на суму 77,000 дол. По 11 членів здобули за півріччя головний радний проф. Василь Лучків та Лін Стару́х, секретар 172-го Відділу.

Тверду союзову десятку членів придбали два визначні союзовці — головний контролер Степан Гавриш і Михайло Кігічак, секретар 496-го Відділу.

(Закінчення на стор. 7-ій)

Дж. Буш обвинувачує Б. Клінтона

Далтон, Джа. — Виступаючи в одному з центрів країни, де роблять килими, президент Джордж Буш обвинуватив кандидата Демократичної партії в тому, що він перекручує факти, твердячи, ніби З'єднані Стейти втратили ролю лідеру у світі.

„Останні шість місяців опозиція применшує досягнення нашої країни, які віддать про її ролю в світі, і ми не можемо терпіти подібного гандалі!" — заявив Буш на лекговищі, де його зустрічали кількасот осіб. Те саме Президент повторив і на фабриці килимів, при чому, як і чотири роки тому, беручи участь у боротьбі з демократом Майклом Дукакісом, він не назвав свого суперника по імени.

„Я чув, як один губернатор південного стейту сказав, що з нашої країни сміються у всьому світі, — заявив Буш. — Підозріваю, що він мало знає світ, про який говорить. Я хотів би, щоб він пройшовся по вулицях Віршави, як ходив недавно я, або посидів поряд з Борисом Єльциным, Гельмутом Колем, Кіїті Міядзаву чи багатьма лідерами країн, розташованих на південь від ЗСА. Всі вони скажуть йому те, що ви і я давно знаємо: З'єднані Стейти — незаперечний лідер світу".

„Людина, проти якої я виступаю, називає Америку загальним посміховищем, бо вона, мовляв, не може нічого продати, а лише купує. Нехай він скаже це вам, робітникам", — продовжував Буш, звертаючись до робітників, продукція яких користується великим попитом у багатьох країнах світу.

Агентство АП повідомляє, що найближчими днями республіканці почнуть телевізійну кампанію на підтримку Буша. У телевізійних рекламах він буде зображений як політик, що добивається змін до ліпшого в країні і світі. Пресове агентство підкреслює, що останні опитування громадської думки продовжують фіксувати перевагу Билла Клінтона. В останні дні редактори багатьох газет переконують Буша не боротися за переобрання на другу каденцію.

СЕРБСЬКІ БОЙОВИКИ НЕ РАХУЮТЬСЯ НАВІТЬ З ДІТЬМИ

Сараєво, Боснія. — Під час похорону двох убитих дітей на сараєвському цвинтарі Лева жалібна процесія потрапила під обстріл сербської артилерії. Діти — однорічна Рокі Сулейманович і дворічна Ведрана Главац — загинули під час евакуації з боснійської столиці, коли серби обстріляли автобус з дітьми. Обстріл цвинтаря почався відразу після того, як труни спущено в землю. З цього можна зробити висновок, що серби діяли з премедитацією.

В неділю, 2-го серпня, зроблено ще одну спробу евакуювати дітей. Коли автобус проїздив попри сербську ватру, бойовики зупинили його і забрали дев'ятеро дітей. Що з ними сталося — невідомо. Газети повідомляють, що англійський журналіст зумів вивезти восьмирічну дівчинку з Сараєва, вписавши її у свій пашпорт як дочку.

У вівторок, 4-го серпня, кореспондент газети „Гардіян" повідомила, що відвідала один з концентраційних таборів, в якому серби утримують до 5,000 слов'ян -мусульман і хорватів. Лондонська журналістка свідчить, що в'язні дістають мізерні харчі і піддаються знущанням. Вона засвідчила також факт масових розстрілів.

Західньоевропейська преса підкреслює, що сербська політика „етнічного очищення" в Боснії набула катастрофічного маштабу.

В Ню Йорку зрезигнував шеф поліції

Ню Йорк. — У несподіваному рішенні головний начальник поліції Ню Йорку Лі Бравн повідомив в понеділок, 3-го серпня, що він резигнує із свого посту з днем 1-го вересня.

Резигнація відповідального за безпеку цілої метрополії викликала різні припущення чому до того прийшло. Л. Бравн був вибраний посадника міста, Девида Н. Дінкінса, є так як він негром та донедавна уважали його найкращою людиною на цьому відповідальному пості. Однак в останньому часі щораз більше було доказів підкупства та інших прогріхів нью-йоркської поліції та публічно закидувано цей стан комішенерові Л. Бравнові Два роки його праці не дали таких вислідів, як це можна було сподіватися і його обіцянки вислати на вулиці Ню Йорку більше поліціянтів, не сповнилися.

Л. Бравн у скликаній пресовій конференції заявив, що його несподівана резигнація має зовсім приватний характер і є спричинена поганим станом здоров'я його дружини, який він тепер хоче посвятити більше часу і повернутися з нею до рідного Тексасу. Наскільки це відповідає правді важко ствердити тим більше, що рівночасно з Бравном зрезигнував Дейвид Скат, найвищий після Бравна рангою старшина поліції. Цей останній пояснив свою наглу резигнацію поганим станом здоров'я.

У СВІТІ

В КУВАЙТІ ПОЧАЛИСЯ двотижневі американсько-кувайтські маневри. У вівторок, 4-го серпня, до Кувайту прибула перша група десантників ЗСА кількістю 1,900 осіб. Всього в маневрах будуть брати участь 5,000 американських вояків різних воєнних формацій. Кількість американських військовослужбовців в Перській затоці тепер перевищує запланований на 2,400 осіб. Ескаляція американської воєнної сили в регіоні пов'язана з недавньою відмовою Іраку виконати свої зобов'язання і сприяти інспекторам ООН у Багдаді. Кувайтці дуже занепокоєні останніми заявами Багдаду про те, що Ірак продовжує вважати князівство своєю провінцією і не визнає державного кордону Кувайту.

НОВИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Ізраїля Іцак Рабін призначив своїм заступником араба Валіда Садика, представника лівого крила ліберальної партії Мапам. Садик заявив, що спрямує свої зусилля на дальший розвиток арабо-ізраїльських мирних переговорів і поліпшення громадянських прав арабів, котрі мешкають в Ізраїлі. Новий заступник прем'єра підкреслив, що коли його призначення носить не „косметичний, а прагматичний характер", то в його руках виявиться досить повноважень, щоб домогтися реальних змін у політичному курсі країни. Тепер в Ізраїлі проживає до 900.000 арабів. Вони беруть участь в управлінні країною, однак за останні 19 років через арабо-ізраїльський конфлікт жоден не діставав міністерського посту.

В ІРАКУ СТРАЧЕНО 42 торгівців. Суд звинуватив їх в „незаконному збагаченні". В понеділок, 3-го серпня, єгипетська газета „Аль-Аграм" повідомила, що до різних термінів тюремного ув'язнення засуджено ще 550 комерсантів. Газета оприлюднює свідчення очевидців, котрі бачили, як людей з табличками „жадібний гандляр" на шиї прив'язували до телеграфних стовпів напроти їхніх склепів, а потім закидали засмердженими яйцями і гнилими овочами. Представники міністерства закордонних справ Іраку підтвердили факт страти і арештів комерсантів, пробуючи при цьому виправдати свавілля саддамівського режиму „необхідністю забезпечити громадян харчами за доступними цінами".

У СВОЄМУ ВИСТУПІ на 32-му світовому сіоністському конгресі, який проходить у ці дні в Єрусалимі, прем'єр-міністер Іцак Рабін сказав, що „Єрусалим — не тема для переговорів і компромісів". Рабін підкреслив, що Ізраїль розпочав воювати, коли „меч було занесено над нашими головами і в нас не залишалося іншого вибору". Прем'єр запевнив, що арабо-ізраїльський конфлікт вичерпає себе, коли за Ізраїлем буде визнано його суверенні права. „Як перший крок на шляху до остаточного вирішення питання ми готові розпочати переговори про автономію палестинців в Юдеї, Самарії і смузі Ґази", — сказав Рабін.

НІМЕЧЧИНА ПЕРШОЮ з 29-ти европейських країн розпочала знищення танків та іншої бойової техніки в рамках договору про зменшення звичайних озброєнь у Европі. Міністер оборони країни Фольке Рює заявив, що наступного тижня Росія почне знищувати свою бойову техніку в колишній Східній Німеччині, де все ще дислокуються російські війська. В цілому в Европі з обох сторін має бути знищено 40,000 танків і броневиків.

ЯПОНІЯ ВСТАНОВИЛА дипломатичні стосунки з Грузією. Обмін відповідними нотами між урядами двох країн відбувся в понеділок, 3-го серпня, в Москві. Японія визнала Грузію як незалежну державу ще в квітні ц.р., однак досі утримувалася від встановлення з нею міжнародних стосунків з огляду на збройний конфлікт у цій країні.

26 ОСІБ ЗАГИНУЛО, понад 60 дістали поранення в південних районах Китаю, які потерпіли від могутнього тайфуну. Найбільшої шкоди зазнали Гуансі-Джуанський автономний район і провінція Гуандун, де було зруйновано до 10,000 будинків, понад 400 мостів, 680 кілометрів доріг. Безперервні доці, принесені тайфуном, затопили плянтації сільсько-господарських культур.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ підтвердив, що має вістки про створення сербами концентраційних таборів у Боснії, де затримано сотні цивільного населення і де занотовано випадки тортур і смерти. Одначе речник департаменту відразу підкреслив, що ЗСА не мають плянів вмішуватися в цю справу. Відповідаючи на питання кореспондентів засобів масової інформації, речник Державного департаменту сказав, що Уряд президента Джорджа Буша поступає згідно із засадами своєї закордонної політики стосовно Югославії, тому виключає будь-яку інтервенцію, хоча дуже турбується долею сербами затриманих хорватів і мусулманів. Вияснюючи таку настанову Уряду ЗСА, Річард Бовчер сказав, що це зовсім не припадковість, але переконання, що інтервенція ЗСА може тільки пошкодити справі.

ВСУПЕРЕЧ УРЯДОВІ президента Джорджа Буша та за допомогою поміркованих і ліберальних законодавців Сенат минулого понеділка схвалив рішення накласти дев'ятимісячний мораторій на нуклеарні випробовування та зовсім їх припинити з 1996 роком. Це схвалення не до вподоби теперішньому Урядові ЗСА, який уважає, що для безпеки країни ці випробовування є конечними навіть після холодної війни. Секретар Департаменту оборони Ричард Чейні відразу заявив, що рекомендуватиме накласти вето на будь-який мораторій.

АҐЕНЦІЯ ОХОРОНИ довкілля заявила у понеділок, 3-го серпня, що не буде міняти тринадцятилітніх правил про норми озону над великими містами ЗСА. Свої рішення вони базують на тому, що немає наукових доказів, які б ствердожували, що існуючі норми є неправильними чи шкідливими для довкілля. Ця реакція державної Аґенції охорони довкілля була її відповіддю на судове оскарження Асоціяції захворінь легенів стейтів Ню Йорку та Коннектікат і інших груп, які займаються справами чистоти довкілля.

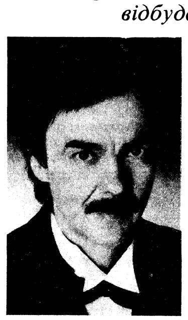
НЕСТАБІЛЬНІСТЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ економіки позначилася на всіх ділянках у більшій чи меншій мірі, але може найбільш помітною стала вона у житті американських негритянських фармерів. Знавці твердять, що згідно з найновішими статистичними даними існує велика можливість, що чорні фармери зовсім зникнуть з сільськогосподарської арени ЗСА. Свої твердження вони базують на ось такій статистиці: в 1960-их роках залишились тільки 1.4 відсотка.

АСТРОНАВТИ АМЕРИКАНСЬКОГО космічного корабля „Атлянтіс" випустили в орбіту європейського сателіта, завданням якого є збирати дані для наукових дослідів. Одначе запущення його у вищу орбіту не пройшло згідно з плянами, бо як позвітували американські астронавти вони отримали сигнал, що сателіт не був правильно спрямований. З уваги на те вони та інші науковці на землі мають деякі сумніви чи все вдасться наладнати у космосі так, щоби сателіт міг виконувати заплановані для нього завдання.

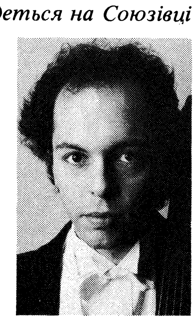
Сольовий концерт А. Добрянського відбудеться на Союзівці

А. Добрянський

Т. Гриньків

Н. Цибрівський

Союзівка (Г. Колесса). — Вже понад два десятки концертів дав Андрій Добрянський на цій мальовничій оселі. І ось після кількарічної перерви відомий українсько-американський співак виступатиме тут знову, приносячи насолоду шанувальникам вокального мистецтва. Крім маестро Добрянського, у суботньому концерті 8-го серпня візьмуть участь піяніст Тома Гриньків та віольончеліст Нестор Цибрівський.

Концерт відбудеться у залі „Веселки", початок о год. 8:30 вечора. Програма буде обрамлена вшануванням двох важливих подій — 150-ліття від дня народження видатного українського композитора Миколи Лисенка та річниці проголошення незалежности України. Концерт розпочнеться виконанням творів Лисенка, серед яких — „Реве та стогне Дніпр широкий". Звучатимуть також твори світового та українського клясичного репертуару — такі, як арія Филипа з опери Джузеппе Верді „Дон Карльос", пісня Нестора Нижанківського „Жита" та романси його батька, Остапа Нижанківського „Верніться, сни мої прекрасні" та „О, не забудь". Будуть виконані і гумористичні пісні Я. Степового та М. Лисенка. Річниці проголошення незалежности України буде присвячене виконання „Думи про Матір Україну" М. Вериківського.

Соліст Метрополітальної опери в Ню Йорку, відомий бас-баритон А. Добрянський незадовго почне там свій 23-ій сезон. У творчому доробку мистця — різних 1,350 вистав у 50-ох різних операх на сцені Метрополітальної опери. Минулого року він брав участь у світовій прем'єрі опери „Версальські духи" Джана Корліяно, відеозапис якої буде показаний восени в програмі телебачення. А. Добрянський також виступив у програмі відзначення 25-ліття Лінкольн Центру в Ню Йорку, відеозапис якої неодноразово був показаний у телепрограмах цілого світу.

(Закінчення на стор. 7-ій)

ВІДЗНАЧАТЬ РОКОВИНИ

Маямі, Фла. — Тут під егідою УКЦеркви та УАПЦеркви створено Об'єднаний Комітет організацій систем УККА та УАКР для відзначення першої річниці проголошення незалежности України, яке відбудеться у неділю, 23-го серпня. До Комітету увійшли о. шамб. Іван Стевенський (УКЦ) та о. протопресвітер Степан Біляк (УАПЦ), як і інші почесні члени. Комітет розпочав працю і обговорив програму відзначення.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Тлінні останки Патріярха Йосифа — з Риму до Львова

27 лютого цього року минуло 100 літ від дня народження Йосипа Сліпого. Велика людина, історична постать, яка в 92-ох літах зазнала фізичних знущань під час 17 років перебування у большевицькому ҐУЛаґу і зазнала найвищих почестей та виявів просто пієтизму від вірних Української Католицької Церкви. За перебування Галичини під польською владою у 1919—39 роках став найбільш довіреною особою Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького. Коли польська влада скасувала Теологічний факультет Львівського Університету — переробив Малу Семінарію на Духовну Академію. Був відомий, як аскет — відданий Церкві, вірі і науці. Як митрат був з дозволу від Папи Пія XII тайком висвячений на Архиєпископа з правом на наслідства на Митрополита. Разом з усіми іншими владиками Української Католицької Церкви був ув'язнений і здобув собі подив усього культурного світу геройською поставою: послідовно відкидав усі пропозиції совєтської влади, що стане патріярхом Православної Церкви, якщо виречеться своєї віри. В наслідок заходів Папи Івана XXIII і під тиском західнього світу у вересні 1963 року був звільнений і перевезений з Москви до Риму. Став Верховним Архиєпископом і Кардиналом. На другому Ватиканському соборі виступив з домаганням признати Українській Католицькій Церкві суверенний Патріярхат. Апостольська Столиця по нинішній день не зробила цього. Але вірні УКЦеркви визнали Ісповідника Віри Патріярхом і та згадували його в усіх Богослужбах аж до його смерти в 1984 році.

У завіщанні Патріярх висловив бажання, щоб колись, коли Українська Католицька Церква буде леґалізована і собор св. Юра буде повернений вірним цієї Церкви — перевезти тіло його з крипти побудованої ним церкви св. Софії у Римі до Львова, до собору св. Юра. Не мав ніякого сумніву, що воскресне Українська Католицька Церква, але дійсність переступила всі його надії: воскресла не тільки його Церква, але й воскресла Україна. Його домовину перевезе з Риму до Львова висланий Урядом України літак. У „Свободі" з 28-го липня ц. р. подано надіслані проф. М. Лабунькою з Филядельфії докладні інформації про урочисте перевезення тлінних останків та пов'язане з цим святкування. Визначено дні від 26-го до 29-го серпня цього року — саме у перші роковини проголошення самостійности України. У Києві буде в тому часі роїтися від маси прибулих українців з діяспори та від preрізних офіційних імпрез. Львів святкуватиме подвійне свято: роковини державности України і поклін Патріярхові, що спочине у крипті св. Юра. Це не буде свято тільки католиків.

Йосип Сліпий був одним із авторів релігійного екуменізму, проголошеного Другим Ватиканським Собором. Коли він уперше прибув до Канади в 1967 році, після урочистих привітань його у Торонто, він поїхав до Вінніпеґу, столиці тодішнього Митрополита Української Православної Церкви, колишнього ректора українського університету у Кам'янці Подільському, заснованого у добі Української Народної Республіки та професора теології у Варшавському університеті — Іларіона Огієнка. Вони обнялись і розцілувалися, як два достойники Христової віри, яка наказує жити у взаємній згоді і пошані.

Перевезення тіла Патріярха Йосифа до Львова — це не тільки виконання його останньої волі. Це мудрий, гарний акт пошани до свого Первоієрарха і гарний акт вияву пошани до української традиції, яка тісно пов'язала в Україні Церкву і народ. В Америці існує мозаїка віровизнань і тому за конституцією Церква відділена від держави. Сумно, що на цій підставі ліберальна більшість Верховного Суду прогнала молитву з публічних шкіл. У Польщі йде тепер невирішена ще боротьба між комуністами у польському Соймі та Церквою за взаємини Церкви і держави. В Україні ще не схвалили конституції: але одне не підлягає сумнівові: вірність Церкві, Христовій вірі є фундаментом моралі й етики народу. Урочисте похоронення тлінних останків Патріярха Йосифа у Львові є поклоном Христовій Церкві і вірі, яка є вища від усіх партій та партійних ідеологій і гасел. Бо вони є проминальні, вічна лиш Христова Церква.

Д-р Леонід Мостович

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР НА МЕЖІ ДВОХ СТОЛІТЬ

I

Живемо в часах великого науково-технічного проґресу, в часах ядра, комп'ютера, лейзера та інших нових досягнень. Ще ніколи наука не мала такого великого впливу на людину, довкілля й світ. Вона, а ніщо інше, зумовили багато змін, що їх записала й запише історія. Вона відкрила залізну заслону, повалила берлінський мур, **Зблизила Схід і Захід,** піднесла до економічних висот країни, що після Другої світової війни лежали в руїнах. Вона проникла в кожну ділянку людського буття. В багатьох країнах сьогодні журба, чи сучасна навчальна система та освітня програма є і буде задовільною, щоб приготовити грядущі покоління до вимог нового, XXI століття. В ньому треба сподіватися ще більш динамічного проґресу, нових відкрить, нових наук.

Яка роля, які обов'язки, які перспективи стануть перед українським медичним світом у тому вирі змін і обставин, у тому вседіючому театрі майбутнього? Яка доля українського лікаря в тій складній ситуації прийдешніх днів?

Ми в процесі побудови власної держави після століть неволі й руїни. Твориться новий соціяльний, економічний та політичний лад. Лад, що має забезпечити громадянина України добробутом та охороною його прав і привілеїв.

В цьому комплексі державної творчости охорона здоров'я народу висувається на одне з чільних місць. Ніде правди діти, вона сьогодні в жалюгідному стані. А знаємо, що фізичне й духове здоров'я народу, родини, поколінь, що живуть і прийдуть, це один з найважливіших факторів, які рішатимуть у великій мірі про наше майбутнє. Родина, це твердий камінь, що на ньому будується храм народу — державу, і вона мусить бути здоровою.

Збудувати систему охорони здоров'я, що відповідала б вимогам часу та потребам нашого народу, це в першу чергу обов'язок українського лікарського світу, а не лише Уряду держави. До цього монументального обов'язку український лікар мусить бути підготований, український лікарський світ відповідно зорганізований. Його роля мусить бути активна й передова. Не очікуймо чуд з боку міністерства здоров'я, мовляв, це їхнє діло. Відучімося командної системи згори. Вона зробила саме те, що сьогодні маємо. Ініціятива кожної людини, зокрема кожного лікаря, відограватиме важливу ролю в теперішньому укладі діючих сил. Завдання до подолання колосальні, щось як Франкова скеля для каменярів.

На Україні санітарний занепад усього: домів, фабрик-заводів, шпиталів, шкіл і всіх інших місць людського перебування. На Україні екологічний стан катастрофічний. Через сім десятиліть побудови індустрії, щоб мілітарно догнати, чи перегнати Америку й західній світ, не зверталося найменшої уваги на екологічні наслідки, що прийдуть як вислід забруднення землі, вод, повітря та всього живого й мертвого. В сьогоднішній добі індустріялізації людина мусить дивитися не лише на користі, але й на консеквенції тих користей.

Боротьба за виправлення отого стану, це боротьба за здоров'я нашого народу сьогодні й завтра. Український лікарський світ не сміє відмежовуватися від тих проблем, мовляв, наша роля, це пацієнт, шпиталь, тощо. Не забуваймо, що екологічний стан, в якому живе наш народ, рішатиме не тільки про сучасне здоров'я, але й генетично-спадкове. Генетика стане однією з головних наук превентивної медицини, зокрема в нас на Україні після чорнобильської трагедії. Екологія, це сьогодні ґльобальна проблема. Над нею задумується цілий світ, вона стане питанням число один XXI століття. Але для нас ця проблема число один уже тепер, ще в XX столітті. Ясно, що екологія тісно в'яжеться з превентивною медициною, яка стає активною галуззю охорони здоров'я. Вона не менш важна, як лікувальна медицина. Вона, як уважає економічний лікарський світ, матиме позитивний вплив не тільки на збереження здоров'я народу, але й на зменшення лікувальних видатків у майбутньому. Тому багато держав не жаліють фондів на її розвиток. Така ситуація повинна заіснувати й в нас на Україні.

Однією з передумов успіху, це конечність встановлення вседіючого національного реєстру здоров'я України, що включатиме не тільки реєстр інфекційних недуг та злоякісних пухлин, але також екологічний реєстр усіх місцевостей і міст України.

Продовження буде.

Ольга Кузьмович

ЧИ НЕ ЧАС ЗАКІНЧИТИ З ЕВФОРІЄЮ?

Скорими кроками зближається перша радісна річниця проголошення незалежности України, а з тим і підготова до величавих святкувань цієї річниці в столиці України та по усіх скупченнях, де живуть українці в діяспорі.

Немає ніякого сумніву, що таку річницю треба належно відзначити. Дивним збігом обставин, а може також із думкою, що вже як святкувати, то святкувати, рівночасно будуть відзначувати 50-річчя УПА, відкриття пам'ятника Т. Шевченка у Львові та там же похования тлінних останків Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого. У Києві відбудеться також світовий форум українців. Усе це причина до гучних свят, до зібрань і промов, до Богослужень і співів. Розуміється, усе це потрібне і збудить знову евфорію, яка так сильно всіх тримає, у бажанні постійно святкувати, висловлювати найголосніше нашу всеукраїнську радість від часу упадку совєтської імперії. На те ми чекали та наші земляки важко терпіли через стільки років, кажуть усі, чи не маємо права тепер на цю евфорію?

Однак, здорово і критично думаючих осіб вона починає трішки застановляти. Як довго можна стояти з прапорами на вулицях чи залях, співати патріотичні пісні та виголошувати палкі промови? Як довго вірити тільки словам, за якими не приходить справжня дія?

Минає два роки від цих перших зворушливих моментів, що викликували у багатьох із нас сльози, коли голос дрижав при співі національного гимну. Скільки різних із таких хвилин мали ми нагоду бачити, переживати, коментувати? Вони залишилися зафіксовані у наших серцях, у незабутніх картинах, які можна паки і паки оглядати далі на відеострічках чи світлинах. І в скільки таких брали тисячами участь наші брати в Україні? Несподівана і незнана досі свобода, демократизація викликувала бажання кричати голосно в обороні своїх прав, говорити, дискутувати, страйкувати і радіти, зі своїх ніким необмежених прав людини.

Але ми знаємо добре, що після кожних святкових днів мусить прийти будень, а з ним і щоденна праця. Не можна лише збиратися, співати, кричати, вдягатися в козацькі чи стрілецькі строї і передавати собі символічні козацькі шаблі. Все це було потрібне для доброго самопочуття, але будова молодої держави вимагає праці, праці і ще раз праці.

Як змінити спосіб думання народу, що довгі роки під гнітом старався себе оборонити тихим протестом у праці, обманом чи викрутом? Здається, усі згідні, що на це потрібно не два роки, а ряд років, аж виросте нове покоління з державницьким підходом до життя. Щоб це, однак, сталося мусять подбати сьогоднішні лідери, сьогоднішні батьки молоді, своєю дією і своїм добрим прикладом. Навіть найпалкіші і найбільше переконливі промови провідників не збудують багато, коли за ними не буде іти консеквентним маршем дія. Навіть найкращий приклад батьків не вистачить для дітей, коли він не іде в унісон із загальним вихованням, за українською школою чи організацією молоді із здоровим патріотичним підложжям.

На щастя, щораз більше здорово думаючих українців і тут і там починає здавати собі з цього щораз краще справу і спостерігати дійсність, яка не може бути цілий час оперта на благородній евфорії. Здається, можна радуватися чимось, але рівночасно для втримання такого стану конкретно працювати. Можна також затримати віру в проґрес та поправу існуючого стану в молодій українській державі помагаючи її у праці, а не лише обдаровуючи її так високо ціненою тепер валютою.

Чи не час, отже, нам тут в діяспорі визбутися почуття несплаченого боргу нашим землякам, що стільки років терпіли під комуністичним режимом, коли ми грілися у сонці демократичної країни, де здавалося, доляри висять як „грушки на вербах?"

Здається, найкраще можемо далі корисно помагати Україні своїм досвідом, своїм професійним знанням західніх зразків праці та будови, а не нищення. Існують десятки способів такої допомоги і того свідомі деякі реально думаючі наші брати. Але сама лишень милостиня понижує і тих, які її дають і тих, що простягають по неї руку.

Отож, коли будемо тепер відзначувати ці святкові дні, дарма чи це буде у Києві, у Львові чи тут в Ню Йорку може закінчимо з ними добу евфорії і розпічнемо вкінці будувати від фундаментів нашу так молоду, але дуже складну державну будівлю.

Для нас її тривка підстава потрібна не лише у фінансово-економічному правильному розвитку, але нарівні також у відповідному вихованні нового покоління, у відповідному зрозумінні, що від сьогоднішніх дітей залежить майбутнє України. Не вистачить навчити їх співати всі стрічки національного гимну чи тримати синьо-жовтий прапор, але треба у їхню душу впоїти ці скарби, які заховали так довго попередні покоління. А ми усі у нашій дотеперішній евфорії забуваємо, що крім дітей в Україні ми тут у діяспорі маємо оов'язок так само далі виховувати покоління, що приходить на зміну у раціональній любові до батьківщини, від якої ділить сьогодні лише дев'ять годин свобідного прямого лету.

Д-р Юліян Мовчан

Роля української науки в історії медицини

Д-ри Андрій і Рената Олеарчик, „Коротка історія медицини", „Лікарський Вісник", ч. 125, ЗСА, 1991, ст. 160.

II

Закладення лікарень вже нотується від часів князя Володимира Святославовича (992 р.). Антоній Печерський (983—1073) — **монах-лікар, заснував Ки**єво-Печерську Лавру 1051 року. При Лаврі в 1070 році за настоятеля Теодосія Печерського (1036—74 рр.) відкривається лікарня. Дві інші лікарні — св. Єлисавети (XIII ст.) та св. Станіслава (1404 р.) будуються у Львові.

Вивчаючи епідемії чуми, Данило Самойлович (1742—1805) передбачив перенесення збудників недуг людиною як також писав ідеї дезинфекції та прищеплювання при чумі. Організатор медичної опіки в західній Україні Андрій Крупинський (1744—83 рр.) підкреслював необхідність навчання лікарської справи вихідців з місцевого населення для задоволення попиту на лікарів.

Степан Андрієвський (1760—1818) експериментами на собі довів, що сибірська виразка людини і тварин — одна й та хвороба. Михайло Лавдовський (1846—1903 рр.) відкрив центросоми (нуклеоїд Лавдовського), що містять генетичний матеріял (нуклеїнову кислоту) віруса і знаходяться в центрі вібріона. А Микола Кульчицький (1856—1925) відкрив 1897 р. арґентафінні (ентерохромофінні та срібно-хромофінні) клітини, названі клітинами Кульчицького.

Визначний харківський біохемік Олександер Данилевський (1838—1929) вперше виділив амилазу та трипсин (ензими) як також описав гидролізу білків під дією підшлункового соку. Він також 1886 р. продемонстрував синтезу білків з пептонів (рід протеїни) в наявності ферментів як також відкрив антиферменти. Також його молодший брат Василь — професор Харківського університету, за цінні наукові праці з ділянок фізіології людини та гіпнотизму, 1889 року, був нагороджений премією Паризької Академії Наук.

Дуже добре відзначився в історії української медицини визначний хемік та громадсько-політичний діяч проф. Іван Горбачевський з Тернопільщини. Він не тільки був міністром здоров'я Австрії в 1917—18 роках, але також синтезував сечову кислоту з глікоколу і сечовини. Він довів, що сечова кислота може утворюватися з нуклеїнових кислот, тобто, може бути продуктом обміну в ядрах клітин і рівень її збільшується при новоутворенням (напр., ракових захворюваннях). Одним словом, Горбачевський увів т. зв. біохемічний „скрінінг" в онкологію (наука про опухи).

У „Короткій історії медицини" далі читаємо, що одним із засновників ембріології, порівняльної патології та імунології був наш земляк Ілько Мечников (1845—1916). Разом із своїм співпрацівником Миколою Гамалією (1859—1949) Мечников заснував Бактеріологічну станцію в Одесі на Україні. Він відкрив дуже важливий у медицині клітинний імунітет (фаґоцити та фаґоцитоза) як також антилімфоцитарну ґльобуліну. Щодо М. Гамалії („Наш отаман Гамалія, отаман завзятий..."), то він описав вірус чуми рогатої худоби як також разом з Дмитром Івановським багато зробив щодо відкриття інших вірусів.

Іван Савченко (1862-1932 та Данило Заболотний (1866—1929) відкрили стан бактеріоносійства та холерний („ах, холера б тебе забрала!") вібріон. Заболотний довів, що збудник чуми переноситься до людини від диких гризунів.

Академік Олександер Богомолець (1881—1946) довів важливість кори надниркових залоз в реґуляції протиінфекційних та хемічних подразників. Він розвинув вчення про ретикульоендотеліяльну систему (РЕС) як також показав захисну та трофічну функції сполучної тканини (сироватка Богомольця).

Ще інший Олександер — також українець - Безредка (1870—1940) відкрив антивіруси (антивіруси Безредка, 1903 р.) та писав пробу відхилення комплементу при туберкольозі (реакція Безредки).

Еміґрувавши після Другої світової війни до Америки, д-р Павло Джуль (нарodж. 1921 р.) і замешкавши в Детройті, не тільки впродовж короткого часу визначився, як один з видатніших фахівців з ділянки отоляринґології та офтальмології, але також став винахідником в медицині. Він став основоположником мікрохірургії середнього вуха як також 1967 року запропонував внутрішньопорожнинне лікування раку верхньої щелепи. (До речі, д-р Джуль є також довголітнім головним редактором журналу „Лікарський Вісник").

Хоч крім вищеподаних можна було б навести багато більше імен українських науковців, які згадані в „Короткій історії медицини", але вже навіть на підставі поданого можна зробити висновок, що навіть зваживши на тяжкі пі-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Любомир Винар

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА І ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

III

На закінчення, треба підкреслити, що починаючи від Богдана Хмельницького, творця козацько-гетьманської держави, протягом понад 270-літнього історичного розвитку, Михайло Грушевський і Центральна Рада були єдині, які допровадили до реалізації державного постуляту, проголошуючи повну самостійність і незалежність нації в 1918 році. До часу М. Грушевського і Центральної Ради, не вдалося нікому з державних діячів, жадній українській політичній течії або партії зреалізувати державний постулят нації.

Здається, що теперішній Президент Української держави Л. М. Кравчук добре зрозумів історичну лекцію Грушевського. У статті „Велика постать державотворця" „Соціялістична Україна, ч. 204, 26-го листопада 1991 р. Кравчук пише:

> „Вихідні принципи історії української держави М. Грушевського діяметрально протилежні тим постулятам, які протягом десятиліть викладалися у наших школах та інститутах. Вся дотеперішня радянська історіографія будувалася на відомій тезі: Київська Русь колиска трьох братніх народів. М. Грушевський уважав Київську Русь першою славною сторінкою української державности... **Таким чином український народ замість того, щоб принижено благати визнання за ним статусу „дозрілого"** до власної держави, з повним правом вимагає відновлення тисячолітньої державної традиції..."

На нашу думку, Президент Кравчук зрозумів повністю вагу концепції тяглости українського понад тисячолітнього державного процесу, яку в 1918 році наголошував перший президент УНРеспубліки. Це, одначе, не можна сказати про багатьох академіків і колишніх партійних істориків, які далі господарюють в Київській Академії Наук і не розуміють або не хочуть розуміти зовсім ясних і джерельно обґрунтованих державно-історичних концепцій голови Української Центральної Ради, 75-ліття якої відзначали на цій надзвичайній Сесії Української Національної Ради в Бавнд Бруку.

Думаємо, що сьогоднішні будівничі української державности можуть багато навчитися з успіхів і помилок Української Центральної Ради і її діячів. Треба вірити, що вони закріплять основи української державности на наступне тисячоліття.

Від постання Центральної Ради з початком березня 1917 року аж до її ліквідації переворотом гетьмана І. Скоропадського і його декретом з 29-го квітня 1918 року, М. Грушевський і його співробітники послідовно ставили тверді основи під розбудову української держави і національне відродження нації в 1917—18 роках М. Грушевський і його співробітники С. Єфремов, Дм. Дорошенко, В. Винниченко, А. Ніковський, Симон Петлюра, Левко Чикаленко, Д. Антонович, П. Христюк і інші вибрані до Центральної Ради мали перед собою вийнятково важливі завдання. Про це виразно читаємо в короткому нарисі Грушевського „Українська Центральна Рада і її Універсали — перший і другий" (1917):

> **„Велика хвиля визволення поставила перед Українським народом великі завдання. Треба було забезпечити волю Україні, відновити її старе народовластя, право народу правити всіма своїми справами,** якого не було від часів Хмельниччини — опустити його не можна було. Треба було відложити все інше, а взятися до цього діла, до забезпечення політичних прав українського народу й інтересів його трудящого люду. Для того, як впав старий режим, українці всіх партій і напрямків постановили об'єднатися у спільній, одностайній політичній організації на весь час, поки не буде осягнена спільна мета" (стор. 2).

Це і був початок Української Центральної Ради і ясне насвітлення її завдань. Вона постала з ініціятиви Товариства Українських Поступовців (ТУП) і представників політичних середовищ, наукових, студентських, кооперативних та інших установ, але у розмірно короткому часі поширила свою дію на всі головні ділянки суспільного життя. Постання Генерального Секретаріяту Центральної Ради (15-го червня 1917) із визначенням відповідальних державних секретарів (міністрів) відповідальних за окремі ділянки державної розбудови (внутрішні справи, міжнаціональні справи, земельні справи, військові справи, освітні справи і інші ресорти, а згодом міністерства уряду УНР) приспішили процес державного будівництва.

У загальному, діяльність Центральної Ради, як українського революційного парляменту можна поділити на два основні етапи: 1) Ранній період державности, в якому Центральна Рада шляхом проголошення трьох універсалів і інших конституаційних актів реалізувала українську державність з наголошенням федераційного принципу й рівночасно розбудувала різні ділянки суспільно-громадського життя. Цей період закінчився проголошенням Української Народної Республіки третім Універсалом Центральної Ради, 20-го листопада 1917 року.

Закінчення буде.

ПРОТОКОЛ

32-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в готелі Гаєт-Ріджensі в Балтимор, Мериленд в днях від 28-го травня до 1-го червня 1990 року.

(5)

Звіт головного касира У. Дячук

Закінчення

FIVE-YEAR HISTORICAL DATA

	1989	1988	1987	1986	1985
1. Life Insurance in Force	$106,002,000	$102,485,000	$100,265,000	$99,367,000	$98,417,000
2. New Insurance Issued	8,290,000	7,499,000	8,041,000	6,144,000	5,956,000
3. Dues Collected					
a) Life Insurance-First Year	68,700	43,375	92,430	116,681	126,946
b) Life Insurance-Renewal	2,680,929	2,494,091	2,934,834	2,633,442	2,610,414
c) Accidental Death & Dismemberment Dues	58,101	65,587	72,382	69,226	76,651
4. Balance Sheet Items					
a) Total Admitted Assets	62,695,659	62,623,784	59,973,802	56,849,312	54,746,484
b) Total Liabilities	41,853,832	40,719,084	40,616,496	39,666,791	38,753,851
c) Surplus	20,841,827	21,904,699	19,357,306	17,182,521	15,992,633
5. Percentage Distribution of Assets					
Bonds	74.8	78.6	78.3	73.9	70.8
Stocks	1.8	1.6	1.6	1.6	.7
Mortgage Loans on Real Estate	8.7	8.3	7.5	8.4	7.7
Certificate Loans	1.0	1.0	1.2	1.3	1.4
Cash and Short-term Investments	4.9	1.6	3.1	2.0	4.2
Loan to UNURC	8.8	8.9	10.3	12.8	14.9
Loan to D. Halychny-UNA Housing	—	—	—	—	.3
Cash and Invested Assets Total:	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
6. Total Non-Admitted Assets and Admitted Assets					
a) Total Non-Admitted Assets	2,917,110	1,950,924	1,818,914	1,666,783	1,238,948
b Total Admitted Assets	62,695,659	62,623,784	59,973,802	56,849,312	54,746,784
7. Investment Data					
a) Ratio of Net Investment Income to Mean Assets	8.24	10.32	11.40	10.53	10.45
b) Net Investment Income	4,940,608	6,001,700	6,289,031	5,555,353	5,290,917
8. Benefits					
a) Total Certificate Benefits-Life	2,733,384	2,154,762	2,330,480	2,341,486	2,330,924
b) Total Certificate Benefits-ADD	5,000	10,000	10,000	25,000	20,000
c) Refunds to Members	1,955,934	1,036,068	1,003,906	810,201	779,968
9. Net Gains from Operations After Refunds to Members by Lines of Business					
a) Life Insurance	919,213	3,522,986	3,724,428	3,160,275	3,227,374
b) Accident and Health (Column 3)	39,421	60,912	50,386	49,343	51,065

6. ЗВІДОМЛЕННЯ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звіт головного контролера д-ра Нестора Л. Олесницького

This is my last report of the current term and, once again, I would like to thank the delegates of the 31st Regular Convention of the Ukrainian National Association for their faith in re-electing me to the Supreme Auditing Committee of our organization. I would also like to thank my fellow Auditors for electing me to the position of Chairman of the Supreme Auditing Committee, in which I hope I have acquitted myself in a manner as to justify their faith and the faith of the delegates of the last convention.

This term, as opposed to my prior term, I did not organize members directly. Since we established a professional sales force in 1986, I would contact the professional organizers with the names of prospective members of the UNA, and these members would become organized as much through my efforts in locating them as prospects, as the efforts of the professional organizers in signing them to the best possible policy. I believe that as a result of my efforts, the UNA was enriched in an amount of at least 8 new members, with insurance for over $200,000 during the prior term.

I was re-elected a Director of the Ukrainian National Urban Renewal Corporation and took part in every meeting of the corporation. Fortunately, the corporation did not have any legal proceedings as significant a nature as it did in my prior term, other than some basic landlord/tenant matters in at least one of which I represented the Ukrainian National Urban Renewal. Corporation in the successful eviction of a defaulting tenant.

Although I was again a member of the Ukrainian National Heritage Preservation Committee, it appears that the purposes and need for the committee during the last four years have been subsumed into the activities of the UNA Washington office. Although there were no more than one or two UNHP committee meetings in the last term, we telephonically communicated numerous times, especially in relation to the Demjanjuk trial in Israel, and on other important matters.

I continue to act as review attorney for the Ukrainian National Association's mortgage department, and have found that other than one or two accounts that are late in paying by a month or two, the UNA borrowers are excellent credit risks, and the policies set forth for granting mortgage loans are astute, conservative, and very competitive. A again urge the UNA membership to take advantage of this benefit of membership.

I attended most, if not all, of my branch and district meetings and was privileged to be invited to be the master of ceremonies at the 95th Anniversary celebration of the Ukrainian National Association in the Newark District. I also attended the Philadelphia District 95th anniversary banquet, as well as the one in New York.

I further attended all the audits and all the annual meetings of the Ukrainian National Association. As chairman of the Supreme Auditing Committee, I suggested to them that two audits a year for one week each are inefficient and unnecessary, especially in view of the fact that both State and Federal audits annually by professional autidors are more than sufficient to make sure that the books and records of the UNA, as well as its management are sound from an organizatonal standpoint, as well as a financial and bookkeeping standpoint. Over the history of the UNA, very few auditors were professional accountants or auditors qualified to correctly audit an association of this size. I am therefore pleased that the membership of the Supreme Auditing Committee voted to accept my suggestion that we meet for three of four days once a year, which is the requirement of the by-laws of the UNA for the functions of the Supreme Auditing Committee. This is not to say that in the event an auditor picks up on an irreqularity within the organization that a special meeting of the auditors would not be called.

Unsofar as the nuts and bolts of my report for the last year and the last term are concerned, I have divided this report into several additional parts: Part II is the report for Soyuzivka in 1989, and in comparison to prior years. Part III is the report of the financial department in 1989, Part IV are my general comments as to the direction and future of the Ukrainian National Association.

This report is prepared on accrual basis, as is the statutory Annual statement submitted to all Insurance Departments. It also does not show the non-admitted assets. It differs in that respect with the financial report of the supreme treasurer prepared on cash basis.

PART II

Soyuzivka — 1989:

I was again in charge of reviewing the affairs of Soyuzivka for the year 1989, and as I indicated in my report for the year 1988, the positive feeling I got then is still in existense. The new bwildings called Karpaty and Sitch are fully functional. Sitch is a two-story employee quarters which is built to year round specifications, and enables Soyuzivka to begin to reach its goal of becoming a year round resort. Karpaty is the former "Yasinnia", and has luxury rooms each with telephone, television and air conditioning. The "proof of the pudding" that these rooms will attract a certain type of clientele, is that these rooms are the first to be sold out and the hardest to obtain for the upcoming season, regardless of the fact that they cost substantially more to rent, simply because they provide the amenities which our middle aged and younger Ukrainian Americans have come to expect. It is my fervent hope for the future that all the rooms be brought up to these standards, and Soyuzivka will again attract the younger generation of Ukrainian Americans who expect at a minimum those comforts provided in the new building.

I commend the Supreme Executive Committee for putting in over $900,000 for Soyuzivka capital improvements within the last year. Even though in the reporting year of 1989, Soyuzivka income exceeded $1,002,000, the costs of running the resort exceeded $1,540,000 for what would have been a loss of over $538,000. However, this loss is to be expected in years where $900,000 is spent for new construction or refurbishing.

The hotel income for 1987 was $738,000; for 1988 was $806,000 and doe 1989 was, as mentioned before, over $1 million. Disbursements in 1987 were $855,000; for 1988 were $1,100,000 and for 1989 were $1,540,000.

Food and room income for 1989 incresed by 21% over 1988 figures, from $520,689 to $631,220. Bar sales increased from $112,512 in 1988 to $125,123 in 1989, a gain of 11%. The gift shop made a truly stupendous recovery from $44,828 in 1987 to $50,121 in 1988 to $92,831 in 1989.

The snackbar, soda and cigarette income increased from $18,445 in 1987 to $30,074 in 1988 to $37,286 in 1989. The miscellaneous commissions, pool and gate income increased from $34,840 in 1987 to $92,523 in 1988 to $116,156 in 1989. As can readily been seen, Soyuzivka has increased in income, but additional money needs to be spent to repair and replace the infrastructure which had previously only been updated, but never restructured, over the prior 30 some years.

Despite the request of the Supreme Assembly for a computerized hotel/register/restaurant and bar system, the system is not yet in place. Although I commend the Supreme Executive Committee for spending up to $900,000 for Soyuzivka and covering all its short fall, I do feel that especially the liquor and reservations systems will more than pay for a $50000 expenditure for such a system.

I commend Mr. John A. Flis, the manager of Soyuzivka for his willingness to listen to new ideas regarding evening swimming, the introduction of a sand volleyball court with shower in place of the old clay court, and for modernizing whe court in general.

I further recommend a credit card system be put in place, as well as a facsimile machine so that people can register at Soyuzivka the way they do at other fine hotels. These recommendations have been made by myself and by others over the last several years. The object of these recommendations has always been to update, modernize and expand Soyuzivka to a year round resort that will not depend primarily on summer income in order to come closer to a break even point. How then this be done?

I believe that in order to make this a year round successful resort we need to:

1. Build a new 50 to 100 room hotel with a new kitchen, dining room and meeting rooms for conventions;

2. I believe that the present main house can be retained as either workers quarters, senior citizens quarters and a spare quest house;

3. I believe that the concept of building condominiums or townhouses on or adjoining to Soyuzivka property must be followed through, but not limited to senior citizens. What could be built is 10 to 20 townhouses or condominiums in Stage One and sold to members and non-members alike due to strictures of New York Anti-Discrimination Housing Laws, but to be built in a Ukrainian fashion with Ukrainian signs, etc., which would cause non-Ukrainians much pause before they would invest. This should be sold at market, and not at below market prices, since the attraction to below market prices to speculators would be obvious.

4. I believe that having a second home on or near Soyuzivka for most of our older and middle aged population would enhance the change of additional business being brought to Soyuzivka on a year round basis.

I think that the above concepts, together with indoor tennis and an indoor pool would be such that would require several million dollars of additional expenditures which can be made over the next 10 years, but it is high time that the committee formed by the Supreme Assembly at last year's annual meeting be called to action by the Supreme Executive Committee in order to set forth a master plan and consult with architects, planners, engineers and surveyors for purposes of having a long range plan for Soyuzivka. It has been and should be the magnet for our Ukrainian youth. It should be something that all of us can rightfully be proud of.

PART III

The Financial Department

This year I covered the Financial Department due to the absence of Mr. Leonid Fil, my fellow auditor, who was sent by his company for a two-year sojourn to Spain. As a result, I had the opportunity to review the performance of the Financial Department run by our very able Supreme Treasurer, Mrs. Ulana Diachuk.

At the end of 1985, UNA admitted assets totaled $54,746,784. In 1986, total admitted assets were $56,849,312.00 In 1987, they were $59,973,802.00. In 1988, they were $62,623,784.00, and in 1989, they were $62,695,659.00. Therefore, over the last four-year term, total admitted assets increased from $54,746,784.00 by nearly $8 million, or an increase of 15%.

The persentage of net investment income to mean assets developed over the last four years as follows: In 1986, it was 10.53%; in 1987, it was 11.4%; in 1988, it was 10.32%; and in1989, it was 8.24%. This is well above the industry average.

The five-year historical data are contained in Appendix A to my report and in Mrs. Diachuk's report as well. I call your attention, in particular, to the increase in amount of life insurance in force as of 1989 which over $106 million in insurance as opposed to the 1985 figure of $98 million, to line 2 of Appendix A which shows the inrease of new business from $5.9 million to $8.3 million and to lines 14 through 21 showing the percentage distribution of UNA assets. As one can see, the bulk of UNA's admitted assets is contained in bonds where nearly $3.00 out of every $4.00 of our wealth is held in long-term bonds. I have been a proponent of decreasing the amount of our money in long-term bonds and increasing the use of our mortgage lending capacity and in long-term triple blue chip stock investing. Historical data since the Great Depression show that the long-term holding of blue chip stocks is the best return on the dollar and higher than bonds, real estate and cash. I am not a proponent of putting the bulk, or even a substantial amount of our assets in triple blue chip stocks but purchase of an IBM or AT and T on a dollar cost averaging basis to the extent of 5% to 10% of our admitted assets is not im prudent and not unsound. I feel that our mortgage loans should be increased to over 10% and that our bonds should be decreased to roughly 60%. As you can see, real estate is a non-admitted item (see line 17) but I will discuss our real estate holdings subsequently.

An analysis of the long term holdings of the UNA shows only two items affected by negative market conditions. Whereas the UNA purchased in 1971 stock in Consolidated Companies, the company went bankrupt in the last term and we suffered a loss of over $325,000.00 in market value. Furthermore, there were some Federated Department Store notes which were purchased in the amount of over $188,000.00 and the current market value at the end of 1989 was $96,000.00. Other than that, and other than the fact that we are still holding on to some old long-term, low interest yielding bonds ,the financial situation of the Ukrainian National Association is strong. More details as to these holdings can be foud in the report or our Treasurer.

In summary, I believe that our Financial Department is being run in a prudent, conservative and conscientious manner. I, for one, would like to see it become a bit more adventurous believing in the concept of spending money to make money. However, I have no complaints about the management of our community's assets by the Ukrainian National Association.

PART IV

Where Do We Go From Here?

I have been a member of the Supreme Assembly for eight years now. I have learned that whatever good intention any member of the Supreme Assembly has for change of progress in the UNA is tempered by the current state of the by-laws and the willingness or unwillingness of the Supreme Executive Committee to make these changes. In re-reading my report for the 1986 Convention and seeing the progress that we have since than, I can say that we have succeeded in some areas and failed in others. This Convention must set up a permanent By-Laws Committee to revise totally the outdated, outmoded and inefficient concept of the current Supreme Assembly. If Supreme advisors can only work in accordance to what the president asks, or orders them to, there is no initiative in them to do anything for the benefit of the UNA other than organize members, a concept that is becoming more and more difficult due to licensing requirements, new and ever-changing and ever more sophisticated products and the existence of professional organizers, who have not as yet succeeded in melding their talents with our branch secretaries. Accordingly, I will recommend to this Convention the creation of such a By-Laws Committee to totally restructure the corporate charter of the UNA to create additional members of the Supreme Executive Committee on a paid, full-time basis who are in charge of our fraternal, insurance, real estate and investment activities. As I have complained in the past, the burden of this organization has fallen upon three people and, as we approach our second century of existence and the twenty-first century it is time to become substantially more businesslike.

I have touched upon making Soyuzivka a year-round resort, investing additional monies into it and building townhouses or condominiums in or around it for purposes of bringing in members and non-members who whould utilize the resort as a second home on a year-round basis. We do not have to do it all at once but if we continue in stages, it would be a step forward.

I regret that there is nothing further being done about the merger between our organization and the Ukrainian Fraternal Association. I do not want this idea to die, but it is clear that both our Association and the Ukrainian Fraternal Association are losing members annually. A merger, especially in view of the fact that we would be amending our By-Laws and Constitution, is the right path for us and should be actively pursued by the Supreme Executive Committee and the newly elected Supreme Assembly. I will push for this should I be fortunate enough to be re-elected to the Supreme Assembly.

The home office building is in a bit of a slump. We now have in excess of two floors vacant, but it has nothing to do with management or mismanagement. If one has visited Jersey City over the last four years, one can see that whereas our building used to be the tallest on the skyline, it has now been surpassed by larger, more modern buildings in the immediate area and is subject to increased competition and a terrible rental market.

We may have to consider substantially cutting the per square foot rental rate in order to fill these 2-½ floors or perhaps even consider the radical concept of selling the building which is still worth substantially more than what we paid for it and either buying a new building which would not be subject to the vagaries of a rental market, i.e., a building only for purposes of the Ukrainian National Association without tenants, or selling it with a long term lease for the UNA. I am not completely sold on this idea but I am raising the question for consideration. If the market does not pick up over the next two or three years, this may become a more pressing problem. At this point in time, I feel the important part is to lease the vacant floors for a cut-rate price, which price, even at one-half of the current asking rate of the buildings, is more than enough to cover all expenses. However, we do need to consider this.

I am very proud of our Washington, D.C. office. Mr. Eugene Iwanciw, our Washington director, has acquitted himself more than admirably. His idea of our forming a political action committee is an excellent one, and one that can take the place of our Ukrainian National Heritage Committee to combat defamation of Ukrainians, to act on our behalf politically, and to deal with our elected representatives. Remember how we felt when we were snubbed by various presidential candidates in the last election and how powerless we feel in the slights we receive from our congressmen? A political action committee can and will turn around the attitude of others toward us.

Finally, we must consider the basic purposes and uses of the UNA. It is not surprising that we, and every other Ukrainian association are losing membership. It is not surprising that our young people, who are now third, fourth and fifth generation Ukrainians, care less about patriotism and belonging to an organization simply because they are of Ukrainian descent. It should not be surprising that when movements, such as Rukh, spring up in Ukraine, we have ad hoc and spontaneous committees spring up all over the country without nationwide coordination.

When the Ukrainian National Association was formed, it met the needs of its members and potential members. When insurance was needed by the coal miners of Pennsylvania and when leadership was needed for the disorganized immigrants from Ukraine 100 years ago, the Ukrainian National Association fulfilled a need. The question now is what need does the Ukrainian Community in the United States and Canada have that our organizaton can fulfill. If we look at the makeup of our delegates and secretaries, we will see that there are very few of us here at this Convention under the age of fifty. We can ask those of us who have children and grandchildren, to which Ukrainian organizations do they belong? We see that the forces of assimilation are inexorable and will destroy this and many other Ukrainian organizations unless we restructure, revamp and redefine our purposes.

If you think I am being negative, you are wrong. There will be a new third wave of immigration from Ukraine and it has already started. We need to respond to the events in Ukraine in a more pro-active fashion. We need to encourage and assist the new Ukrainian immigration. We need to bring in new members,not with the tired methods of ninety years ago, but with the modern methods of the twenty-first century and the second century of the UNA existence. It is time to again "break the mold."

FIVE-YEAR HISTORICAL DATA

All Figures Taken From or Developed From Annual Statements of Corresponding Years.

Show amounts in whole dollars only, no cents; show percentages to one decimal place, i.e., 17.6. Amounts of life insurance in this exhibit should be shown in thousands (omit 000). Items from prior years should be included only if they are available from prior years' statements.

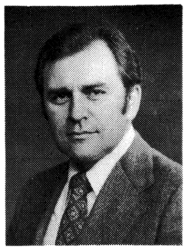
	1 1989	2 1988	3 1987	4 1986	5 1985
Life Insurance in Force (Page 19)					
1. Total (Line 16, Column 2)	106,002	102,485	100,265	99,367	98,417
New Business Issued (Page 19)					
2. Total (Line 2, Column 2)	8,290	7,499	8,041	6,144	5,956
Premium Income (Exhibit 1, Part 1)					
3. Life Insurance—First Year (Line 9d, Column 2)	68,700	43,375	92,430	116,681	126,946
4. Life Insurance—Single and Renewal (Lines 10d and 19d, Column 2)	2,680,929	2,494,091	2,934,834	2,633,442	2,610,414
5. Annuity (Line 20d, Column 4)					
6. Accident and Health (Line 20d, Column 3)	58,101	65,587	72,382	69,226	76,651
7. Total (Line 20d, Column 1)	2,812,464	2,654,657	3,064,546	2,877,986	2,877,700
Balance Sheet Items (Pages 2 and 3, Column 1)					
8. Total Admitted Assets (Page 2, Item 28 [Page 2, Item 21, 1989 & after])	62,695,659	62,623,784	59,973,802	56,849,312	54,746,484
9. Total Liabilities (Page 3, Item 26 [Page 3, Item 24, 1989 & after])	41,853,832	40,719,084	40,616,496	39,666,791	38,753,851
10. Aggregate Reserve for life certificates and contracts (Page 3, Item 1)	33,806,203	33,523,318	33,388,604	32,914,109	32,522,503
11. Aggregate Reserve for Accident and Health Certificates (Page 3, Item 2)	16,550	16,487	16,456	16,618	16,685
12. Mandatory Securities Valuation Reserve (Page 3, Item 25.1 [Page 3, Item 22.1, 1989 & after])	292,501	284,209	277,500	481,053	392,026
13. Surplus (Page 3, Item 30 [Page 3, Item 28, 1989 & after])	20,841,827	21,904,699	19,357,306	17,182,521	15,992,633
Percentage Distribution of Assets (Page 2, Column 1) (Item No. ÷ Page 2, Line 10A) × 100.0					
14. Bonds (Item 1)	74.8	78.6	78.3	73.9	71.8
15. Stocks (Items 2.1 and 2.2)	1.8	1.6	1.6	1.6	.7
16. Mortgage Loans on Real Estate (Item 3)	8.7	8.3	7.5	8.4	7.7
17. Real Estate (Items 4.1, 4.2 and 4.3)					
18. Certificate Loans (Item 5)	1.0	1.0	1.2	1.3	1.4
19. Collateral Loans (Item 7 [Item 6, 1989 & after])					
20. Cash and Short-term Investments (Items 8.1 and 8.2 [Items 8 & 9, 1989 & after])	4.9	1.6	3.1	2.0	4.2
21. Other Invested Assets (Item 10)	8.8	8.9	10.3	12.8	15.2
22. Cash and Invested Assets (Item 10A)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

FIVE-YEAR HISTORICAL DATA

(Continued)

	1 1989	2 1988	3 1987	4 1986	5 1985
Total Non-Admitted Assets and Admitted Assets					
28. Total Non-Admitted Assets (Page 17, Line 28, Column 3 [Page 18, Line 21, Column 3, 1989 & after])	2,917,110	1,950,924	1,818,914	1,666,783	1,238,948
29. Total Admitted Assets (Page 17, Line 28, Column 4 [Page 18, Line 21, Column 4, 1989 & after])	62,695,659	62,623,784	59,973,802	56,849,312	54,746,784
Investment Data (Page 10)					
30. Net Investment Income (Exhibit 2, Line 7)	4,940,608	6,001,700	6,289,031	5,555,353	5,290,917
31. Realized Capital Gains (Losses) (Exhibit 4 Line 11, Column 6)	2,465	6,798	74,701	(7,769)	(24,802)
32. Unrealized Captial Gains (Losses) (Exhitit 4, Line 12, Column 6)	(847,702)	290,877	(250,486)	(589,675)	(602,193)
33. Total of Above (Lines 30, 31 and 32)	4,095,371	6,299,375	6,113,246	4,957,909	4,663,922
Benefits and Reserve Increases (Page 5)					
34. Total Certificate Benefits—Life (Items 8, 9, 10, 11 and 12, Column 1 less Item 11, Column 3)	2,733,384	2,154,762	2,330,480	2,341,486	2,330,924
35. Total Certificate Benefits—Accident and Health (Item 11, Column 3)	5,000	10,000	10,000	25,000	20,000
36. Increase in Life Reserves (Item 17, Column 2 [Item 16, Column 2, 1989 & after])	282,885	134,714	474,495	391,606	265,069
37. Increase in Accident and Health Reserves (Item 17, Column 3 [Item 16, Column 3, 1989 & after])	63	31	-162	-67	157
38. Refunds to Members (Item 28, Column 1 [Item 27, Column 1, 1989 & after])	1,955,934	1,036,068	1,003,906	810,201	779,968
Operating Percentages					
39. Insurance Expense Percentage (Page 5, Column 1, Items 21, 21A and 22 [Items 19, 20 and 21, 1989 & after] less Line 5, Column 1 less Exhibit 5, Column 4, Line 10) ÷ (Page 5, Column 1, Line 1) × 100.0.	58.7	57.9	52.8	51.8	46.3
40. Lapse Percent (Page 19, Column 2, Lines 11 and 12) × 100.0 ÷ ½ (Lines 1 and 16, Column 2)	5.7	6.5	7.0	5.3	3.7
41. Accident and Health Loss Percentage (Schedule H, Line 3, Column 1, % Shown)	8	15	14	36	26
42. Accident and Health Expense Percentage (Schedule H, Line 8, Column 1, % Shown)	81	67	59	63	55
Accident and Health Reserve Adequacy					
43. Incurred Losses on Prior Years' Claims (Schedule H, Part 3, Line 3a, Column 1)	-0-	-0-	5,000	15,000	-0-
44. Prior Years' Liability and Reserve (Schedule H, Part 3, Line 3b, Column 1)	-0-	-0-	5,000	15,000	-0-
Net Gains from Operations After Refunds to Members by Lines of Business (Page 5, Line 29 [Page 5, Line 28, 1989 & after])					
45. Life Insurance (Column 2)	919,213	3,522,986	3,724,428	3,160,275	3,227,374
46. Accident and Health (Column 3)	39,421	60,912	50,386	49,343	51,065
47. Annuity (Column 4)					51
48. Supplementary Contracts (Column 5)					
49. Total (Column 7)	958,634	3,583,898	3,774,815	3,209,619	3,278,491

Звіт головного контролера інж. Анатолія Дорошенка

Моєю відповідальністю була річна перевірка фінансових звітів УНКоропрації Дому УНСоюзу. З огляду на це, що у звіті головного касира Уляни Дячук поданий детальний звіт, я нижче подаю загальні звідомлення.

Публічні книговоди, Михайло Вархол і Стефан Качарай, робили перевірку фінансів Корпорації Дому УНСоюзу і ствердили, що фінансові звіти є правильні і є вірно представлені.

З олгяду на те, що сьогодні маємо майже три порожних поверхи, через багато більшу конкуренцію, Головний Екзекутивний Комітет повинен зробити плян на довгі роки винайму поверхів Дому, який би допоміг в рішенні, чи нам дім продавати, чи ні.

Фінанси УНСоюзу

Від 1986-го до 1988-го року, я також перевіряв фінанси УНСоюзу.

В 1989-му році д-р Нестор Олесницький перевів контролю фінансів нашої установи і подає чотирирічне звідомлення у своєму звіті.

Інше

На протязі останньої каденції щорічно брав участь у контролі фінансів Корпорації Дому УНСоюзу та фінансів УНСоюзу, будучи заступником голови Контрольної Комісії.

Щорічно брав участь у річних нарадах Головного Уряду нашої установи. Був членом та брав активну участь у таких комісіях при Головному Уряді: Фінансовій, Стипендійній, Молодечій та Спортовій.

Протягом останньої каденції постійно звертав увагу головному редакторові „Свободи" п. З. Сниликові та Екзекутиві, щоб „Свобода" дотримувалась соборности в церковних справах.

На жаль, мушу ствердити, що головний редактор З. Снилик не брав моїх прохань під увагу і продовжував вести „Свободу" так, наче б то наш головний пресовий орган був виключно щоденником для украцінців католицького віровизнання.

Це неправильне наставлення головного редактора п. З. Снилика спричинює великі труднощі в приєднанні українців православного віровизнання в члени УНСоюзу.

Цю помилковість також використовує Український Братський Союз, президентом якого п. Іван Олексин, під час їхньої останньої Конвенції, так сказав — („Народня Воля", 4-го червня 1987-го року.):

„Одною з причин, що не дозволяють великій більшості наших членів бачити рожевий образ злуки наших двох організацій у одну — є їхня історія. На протязі 75-ти років оба союзи ішли різними шляхами, хоч і мали подібну мету — допомогу своїм членам і нашому народові на рідних землях. Український Братський Союз постав у висліді переходу УНС-у під владу одного віроісповідування, при чому для православних українців та для членів інших наших не-католицьких деномінацій до нього була закрита дорога. Хоч, у міжчасі, багато в цьому відношенні змінилося, то всетаки не можна не бачити, що в Головному уряді УБСоюзу є чотири православні українці, а в Головній Раді десять. Це не вислід якогось пляну, а прямо показчик тих принципів, на яких був оснований Український Братський Союз. Тут і найголовніша різниця між нашими двома союзами. Сюди треба додати також ще один фактор, а саме, що наші придніпрянські брати є у подивляючій кількості членами УБСоюзу, і від них я знаю, що якраз у ньому вони чуються дуже добре. Це також не вислід якоїсь кампанії. З цього виходить, що давніше і тепер наші люди приступали і приступають до тієї чи іншої братської організації з певних причин. Я смію твердити, що коли члени УБСоюзу приступали до нього, то в першу чергу тому, що вважали цю організацію дійсно загальноукраїнською і вільною від впливів такої чи іншої церковної деномінації чи такого або іншого політичного угрупування".

Сподіюся, що в майбутньому наставлення головного редкатора зміниться на краще.

На закінчення хочу подякувати делеґатам 31-ої Конвенції УНСоюзу за вибір мене на пост головного контролера.

Щире Вам спасибіг!

Приходи

	1986	1987	1988	1989	Разом	Відсоток до 1982-85
Чинші	$3,054,465	$3,114,362	$3,288,836	$2,969,879	$12,427,542	36.1
Паркування авт	82,200	86,155	90,940	103,336	362,631	72.0
Комісове	3,114	3,594	5,040	5,042	16,790	34.5
Відсотки від щадничевих конт	55,766	38,930	43,028	24,600	162,324	29.3
Разом	**$3,195,545**	**$3,243,041**	**$3,427,844**	**$3,102,857**	**$12,969,287**	**36.9**

Розходи

	1986	1987	1988	1989	Разом	Відсоток до 1982-85
Оперативні:						
Електрика і газ	$349,309	$271,544	$210,722	$260,457	$1,092,032	(5.6)
Міські податки	362,651	536,514	554,490	982,979	2,436,634	162.1
Інші	281,154	290,998	297,212	304,753	1,174,117	25.2
Разом	**$993,114**	**$1,099,056**	**$1,062,424**	**$1,548,189**	**$4,702,783**	**46.1**
Адміністраційні:						
Платні	$101,270	$145,480	$179,496	$202,657	$628,903	95.3
Нічна сторожа	34,129	26,902	11,886	2,048	74,965	(36.3)
Комісове за винайм	8,646	—	9,346	1,362	19,354	26.9
Дотації	33,783	120,915	120,865	50,845	326,408	231.0
Інші	59,215	42,403	46,651	30,748	179,017	21.2
Разом	**$237,043**	**$335,700**	**$368,244**	**$287,660**	**$1,228,647**	**79.1**
Відсотки від позичок						
Членам УНС	$436,575	$542,750	$693,733	$689,970	$2,363,028	18.3
УНСоюзові за позичку	1,685,000	2,060,000	1,549,530	520,443	5,814,973	60.1
Разом	**$2,121,575**	**$2,602,750**	**$2,242,263**	**$1,210,414**	**$8,177,002**	**41.3**
Амортизація	285,641	285,641	285,348	284,975	1,141,605	0.9
Разом всі розходи	**$3,637,374**	**$4,323,147**	**$3,958,279**	**$3,331,238**	**$15,250,038**	**40.8**
Зворот розходів з попереднього року	139,141	293,719	178,248	90,968	702,076	—
Недобір	($302,688)	($786,387)	($352,187)	($137,413)	($1,578,675)	16.3
Пересічна ставка чиншів за квадратову стопу	15.07	15.39	18.56	16.49		

Балянс на 31-го грудня 1989 р.

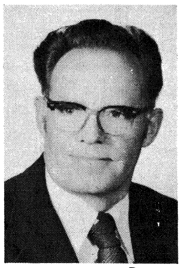
Майно

Готівка	$419,455
Будинок	10,480,471
Площа	54,648
Разом	**$10,954,574**

Зобов'язання і недобір

Позичка від членів УНСоюзу	$8,102,916
Позичка від УНСоюзу	5,320,000
Ґарантія чиншів	256,884
Резерва для направ	66,008
Разом зобов'язання	**$13,744,808**
Недобір	(2,790,234)
Разом зобов'язання і недобір	**$10,954,574**

Звіт головного контролера Степана Гавриша

Шановні Делеґатки й Делеґати 32 Конвенції УНСоюзу.

В моїй довголітній Союзовій праці доводилося мені звітувати під час конвенцій на різних постах. Звітував, як головний радний, як головний радний і асистент головного секретаря (д-ра Ярослава Падоха) в організаційних справах, а відтак двократно звітував, як член Екзекутиви на пості головного організатора. Тим разом звітую, як головний контролер.

В зв'язку із цим на вступі звіту почуваю себе до обов'язку висловити мою щиросердечну подяку Вельмишановним Делеґаткам й Делеґатам 31-ої конвенції за довір'я до мене і вибір на пост головного контролера.

Звітуючи про працю на пості головного контролера, даю вияснення, що під час першої контролі союзового діловодства Контрольною Комісією осінню 1966 року, я не був учасником тої контролі. А не був учасником тому, що тоді ще виконував працю в Союзі на пості Краєвого Організатора від 1-го липня 1986 до 31-го січня 1987 року. Щойно в березні 1987 року на першій зустрічі всіх п'ятьох членів Контрольної Комісії мене обрано секретарем цієї Комісії, а по нараді призначено перевести контролю „Союзівки". Відтак 1988 року контролював Рекордовий Відділ, а в роках 1989 і 1990 контролював Рекордовий і Організаційний Відділи, якими кермують головний секретар Володимир Сохан і головний предсідник д-р Іван Флис. Від обидвох членів Екзекутиви одержав вичерпні інформації й повну співпрацю.

Рекордовим Відділом, як вже сказано, кермує і є відповідальним за нього головний секретар Володимир Сохан. Маючи до помочі „штаб" добре вишколених та відданих працівників, праця того департаменту під кожним оглядом є зразкова і заслуговує на признання. Відділ провадить багатогранну працю у всіх ділянках і веде широкозакроєну кореспонденцію із секретарями Відділів. Полагоджує справно і вчасно видачі нових грамот, виготовлення виказів і повідомлень про платність вкладок, та багато інших справ повної обслуги забезпечення членів. Цю прискорену обслугу, треба завдячувати впровадженій в звітовій каденції компютерській системі завдяки наполегливим старанням керівника Відділу.

Треба згадати і те, що головний секретар Володимир Сохан, як під час дня, так і вечора, служив й дальше служить професійними порадами відділовим урядовцям, як продати „союзовий товар" і тим самим доложив не одну „цеголку" до того, хоч малого організаційного успіху в звітовому часі.

До статутових обов'язків головного секретаря належить писання та переховування протоколів із засідань Головного Уряду та Екзекутиви і публікації їх в Союзовому органі „Свободі". Переводячи контролю, знайдено всі протоколи із порядковим числом засідань, як також знайдено сотні копій із листів Володимира Сохана до секретарів та інших Відділових урядовців.

Справи Організаційного Відділу, яким кермує і є відповідальним за нього головний предсідник д-р Іван Флис.

Працю Організаційного Відділу ділю на дві катеґорії — Відділові секретарі і урядовці, та Відділ професійного продажу забезпечення.

Якщо говорити про Відділових урядовців — секретарів, то перед ними належить шапку зняти, низько вклонитись й подякувати їм за жертвенну працю. В 99 % це є заслуга Відділових урядовців — секретарів за приєднаних нових членів не лише в 1989 році, яких було 1,410. Така сама відсоткова стопа праці секретарів була і в інших роках каденції.

Праця Відділу професійного забезпечення: Від довшого часу члени Головного Уряду звертали увагу Екзекутивному Комітетові, що Союз мусить мати професійних організаторів і тому головний предсідник д-р Іван Флис в порозумінню з членами Екзекутиви поробив заходи заанґажувати професійного директора продажу забезпечення. Фахівця в тій ділянці знайдено в березні 1986 року в особі Генрі Флойда, якого завдання було знайти і вишколити професійних продавців союзового товару. По майже однорічному пошукуванні Генрі Флойд підшукав „тім" із п'ятьох організаторів. Всі вони перейшли вишкіл в канцелярії Союзу, яким провадив директор продажу забезпечення Генрі Флойд, і почали працю на місцях свого замешкання. Вислід їхньої праці:

Число приєднаних членів Відділом професійного продажу забезпечення 1987 року.

Організатори:

Микола Бойко, Пассейк, Н. Дж.
Михайло Стецина, Нюарк, Н. Дж.
Стефан Богач, Чикаґо, Ілл.
Роналд Лаврі, Клівленд, Огайо
Джордж Гофлінґ, Денвер, Кол.

ЧИСЛО ПРИЄДНАНИХ ЧЛЕНІВ І СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Ч.П.	Ім'я, прізвище	Придбав членів	забезпечення на суму
1.	Микола Бойко	46	$665,000
2.	Михайло Стецина	45	1,270.000
3.	Стефан Богач	5	14,000
4.	Роналд Лаврі	8	190,000
5.	Джордж Гофлінґ	12	151,000
	Разом	**116**	**$2,290,000**

ЗАЛИШИЛИСЯ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА 31 ГРУДНЯ 1987 РОКУ

Ім'я, прізвище	Сума забезпечення	Суспендовані	Залишилось
Микола Бойко	$665,000	$475,000 (71%)	$190,000 (29%)
Михайло Стецина	1,270,000	919,000 (72%)	351,000 (28%)
Стефан Богач	14,000	14,000	(0%)
Роналд Равлі	190,000	190,000	(0%)
Джордж Гофлінґ	151,000	145,000 (96%)	6,000 (4%)
Разом забезпечено на суму	**$2,290,000**	**$1,743,000 (76%)**	**$547,000 (24%)**

Коментарів до заподаних таблиць не потрібно, вони самі за себе говорять. По звільнені з майже довірічної непродуктивної праці Генрі Флойда залишилися на праці професійні організатори: Микола Бойко (який до речі був і керівником того Відділу), Михайло Стецина і ще дійшов до них Л. Старух. Здавалось, що організатори на цілоденній праці зможуть приєднувати поважне число членів, але, на жаль, так не було. Вони за мало присвячували уваги союзовій праці, а доказом цього служать дані про їхню працю:

Ім'я, прізвище	Рік	Число членів	Сума забезпечення
Микола Бойко	1988	16	$682,000
	1989	27	685,000
Михайло Стецина	1988	9	101,000
	1989	1	25,000
Л. Старух	1988	4	40,000

Слід згадати і те, що для професійного Відділу продажу забезпечення заложено в Головній Канцеларії Союзу спеціяльний Відділ число 3, до якого професійні організатори вписували своїх членів, почавши від 1987 року. Провіряючи „розмет" 3-го Відділу на день 31-го грудня 1989 року, я ствердив слідуюче:

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗАЛИШИЛИСЯ

Рік	Дорослі	Діти	Сума забезпечення
1987	9		$142,000
		17	54,000
1988	13		608,000
		5	91,000
1989	17		520,000
		6	95.000
Разом дорослі і діти	**67 членів**		**$1,283,000**

Це є показник і вислід праці Відділу професійного продажу забезпечення, про яке так багато говорилося — писалося в звітах.

Заподані дані про працю професійних організаторів, почавши від Генрі Флойда, є лише ствердженням фактів, а не критикою чи докорами. Знаємо, що в кожній ділянці будь якої праці проби — експерименти не завжди вдавалися. Коли б не було цієї проби, то також були б нарікання. Але нам експеримент з Генрі Флойдом був коштовний не лише фінансово, але й морально. Як головний контролер, кожного року брав участь в нарадах Головного Уряду на Союзівці. Також був учасником спеціяльних нарад Головного Уряду в жовтні 1986 року, яка відбулася в Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Ситі.

З рамени Контрольної Комісії був учасником нарад Екзекутивного Комітету в Головній Канцелярії. Також на припоручення головного предсідника д-ра Івана Флиса був учасником Конґресу Братських Союзів Пенсильванійського стейту в Піттсбурґу разом з головним радним Андрієм Джулою. Також на припоручення предсідника репрезентував УНСоюз під час Сумівського Здвигу на Оселі Еленвіл, як також репрезентував УНСоюз під час З'їзду Об'єднання Українсько-Баптистських Церков Америки, який відбувся в Філядельфії.

Моя союзова праця

Кромі, того, що є голодним контролером, очолюю як голова Метрополітальну Філядельфійську Округу, яка в звітовому році придбала 230 членів і тим самим 26-ий раз стала чемпіоном.

Як голова Округи висловлюю мою щиру подяку всім відділовим урядовцям — секретарям за гармонійну і родинну співпрацю, без якої ми не були б 26 разів чемпіоном. Спеціяльно ґратулюю головному радному Василеві Пастушкові за придбання в звітовому році 45 нових членів. Чемпіонат Філядельфійська Округа завдячує Василеви Пастушкові — Василю, Ґод Блес Ю!

Я також від 1953 року очолюю 83-ий Відділ ім. Івана Франка, до якого записав сотні членів.

В минулому році придбав 25 членів і тим самим 27-ий раз став членом Клюбу Заслужених Союзовців. Тим самим залишився одиноким в системі Союзу, що належу до того Клюбу понад 25 років.

Моя громадська праця

Працюю для ЗУАДК-у на пості директора канцелярії, Голова Центрального Комітету Дрогобиччини — Землі Івана Франка, член Товриського Суду при Головній Управі Самопоміч, Заступник голови Відділу Самопоміч в Філядельфії, Секретар-координатор мужеського хору „Прометей" — Філядельфія, Голова хору при парафії УКЦеркви Благовіщення Пречистої Діви Марії Мерлос Парк, Член Управи Відділу УККА — Філядельфія, Член Управи 6-го Відділу ООЧСУ — Філядельфія, Голова Контрольної Комісії Українського Спортового Осередку „Тризуб".

Рекомендації

Тому, що професійні організатори себе не виправдали, рекомендую новообраній Екзекутиві привернути систему обласних організаторів — українців та відбувати кожного року центральні курси для секретарів на Союзівці. Коли будуть обласні організатори, будуть курси, та будуть і члени.

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНС

ЗМІНИ В АКТИВНОМУ ЧЛЕНСТВІ ЗА 1989 РІК

Стан активних членів з 1-го січня 1989 р.	46,037
Нові члени приєднані в 1989 році	1,410
РАЗОМ	**47,447**

Втрати членства у 1989 році:

Суспензи	628
Грошові звороти	949
Виплати за Е грамоти	1,269
Сплачено вкладки за Р грамоти	1,475
Смертні виплати	889
Інші втрати	237
РАЗОМ втрати	**4,191**
Стан активних членів з 31-го грудня 1989 року	43,256

АКТИВНІ ЧЛЕНИ

	Стан членів з 1.1.1989 р.	Стан членів з 12.31.1989 р.	Прибуток, або втрата
Молодь	10,990	10,387	- 603
Дорослі	28,829	26,915	-1,914
Грамоти АДД	6,218	5,954	- 264
Разом	**46,037**	**43,256**	**-2,781**

ВСІ ЧЛЕНИ

	Стан членів з 1.1.1989 р.	Стан членів з 12.31.1989 р.	Прибуток, або втрата
Молодь	18,246	17,822	- 424
Дорослі	47,513	46,287	-1,226
Грамоти АДД	6,218	5,954	- 264
Разом	**71,977**	**70,063**	**-1,914**

СТАН ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З 31-го ГРУДНЯ 1989 р.

	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	10,387	$ 20,890,486
Дорослі	26,915	58,734,500
Акцидентові грамоти	5,954	29,770,000
Молодь на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	7,435	7,166,201
Дорослі на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	19,372	19,210,844
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	**70,063**	**$135,772,031**

ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(Стан з 31-го грудня 1989-го року)

Департамент Молоді

Кляса	Число членів
Кляса I Т-16	125
Кляса 2 Р-20	102
Нові кляси	
Кляса Е-18	2,073
Кляса Е-20	2,329
Кляса Е-65	280
Кляса Е-65-SP	339
Кляса Р-20	3,374
Кляса Р-65	139
Кляса ТР-65	1,229
Кляса W-SP	288
Кляса W	16
Кляса Т-23	93
Разом активних членів	**10,387**
Члени на випл. заб. і на безпл. продовженні	**7,435**
УСІХ ЧЛЕНІВ ДЕП. МОЛОДІ	**17,822**

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів
Кляса I - Старий рід забезпечення	9
Кляса О - Р-70	39
Кляса Т	472
Кляса W	8,745
Кляса W - SP	304
Кляса Р - 20	6,405
Кляса Е - 20	5,945
Кляса Е - 65	1,731
Кляса Е - 65-SP	169
Кляса Р - 65	849
Кляса DP-60	126
Кляса DP-65	681
Кляса Т - 5	121
Кляса Т - 10	454
Кляса DT - 30	4
Кляса ART	21
Кляса ADD	5,954

Дорослі члени з молодечими грамотами

Кляса Р - 20	456
Кляса Е - 18	11
Кляса Е - 20	276
Кляса Р - 65	27
Кляса Е - 65	70
Разом активних членів	**32,869**
Члени на випл. заб. і на безпл. продовженні	**19,372**
УСІХ ЧЛЕНІВ ДЕП. ДОРОСЛИХ	**52,241**
РАЗОМ УСІХ ЧЛЕНІВ 31-ГО ГРУДНЯ 1989 р.	**70,063**

КАНАДА

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1988 І 1989 РОКАХ

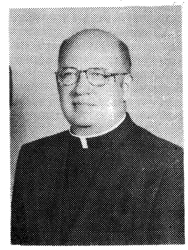
	1988	1989
Молодь	36	38
Дорослі	42	57
Акцидентові грамоти	12	20
Разом	**90**	**115**

ПОРІВНЯННЯ СТАНУ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ РОКІВ 1988 І 1989

	Стан членства 12.31.1988	Стан членства 12.31.1989	Прибуток, або втрата
Молодь	1,204	1,106	- 98
Дорослі	2,972	2,766	-206
Акцидентові грамоти	1,145	1,075	- 70
Разом активні члени	**5,321**	**4,947**	**-374**
Грамоти на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	**969**	**1,018**	**+ 49**
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	**6,290**	**5,965**	**-325**

Звіт головного контролера о. протопресвітера Степана Біляка

(З перевірки видавництва „Свобода" за 1989-ий календарний передконвенційний рік.)

Звіт з перевірки праці видавництва „Свобода" — з окремим наголосом на висліди останньої річної перевірки, яка відбулася від 26-го до 29-го березня 1990 року. Цим звітом охоплено перевірку праці таких відділів видавництва: 1. Адміністрацію видавництва, бібліотеку, книгарню і книжний склад; 2. Редакцію щоденника „Свобода"; 3. Редакцію англомовного „Українського Тижневика"; 4. Редакцію дитячого журналу „Веселка"; 5. Друкарню та експедицію. Як попередніми перевріками, так і останньою, передконвенційною, стверджено, що всі видавництва „Свободи" дотримуються в своїй щоденній праці даних їм настанов, схвалених конвенцією, а в час між конвенціями і постанов Головного Уряду та Екзекутиви Українського Народного Союзу. За цей звітний період **подаю позитивну оцінку праці всіх відділів видавництва.**

Адміністрація

Адміністрація „Свободи" веде точно й акуратно все діловодство Видавництва. Переведена компютеризація передплатників „Свободи", „Українського Тижневика" та „Веселки" ще більше удосконалила ведення рахунків та висилку пригадок передплат. Також перейшла на компюторизацію висилка всіх публікацій. Адміністрація робить постійно старання, щоб приспішити доставу цих публікацій передплатникам, шляхом контактів з поштовою адміністрацією та численних інтервенцій у справі унормування своєчасної достави газет. Крім цього адміністрація веде рахунки всіх робіт Видавництва і друкарні для других установ та осіб, рахунки видань Видавництва, книгарні та книжного складу. До складу адміністрації Видавництва належать: Люба Лапичак — керівник, Дарія Семеґен, Валентина Якимчук, Марія Шепарович, Марія Білик, Тома Костів, Дозя Дубей, (на частковій праці Евген Гарасимчук) та Емілія Гарасимчук — завідуюча книгарнею, книжним складом та бібліотекою видавництва „Свобода".

До книгарні належать окрім кімнати книгарні, де є зразки всіх книжок, які видавництво „Свобода" має на складі, — є ще дві кімнати на третьому поверсі, — одна велика і одна менша, де міститься склад книжок, та величезний „бейсмент" підвал, де находяться давні, багатотиражні видання УНСоюзу, ще не вспіли досі розійтися. В кімнатах нагорі книжки є попаковані в пачках і поскладані на полицях, з написом на кожній пачці, скільки там книжок і якого автора чи різних авторів. ...Перед тим ці книжки були в безладді в багатьох місцях на горі і треба було багато часу, щоб їх усіх почистити, поліпити і поскладати. Головно старі, перед — і підчасвоєнні видання, друковані на дуже поганому папері, розпадалися в руках і багато зусиль пішло на те, щоб якось поліпити до купи і врятуватри. Найтяжче було з нотами, бо це переважно дво-чотири — чи п'ятисторінкові видання великого формату, а їх було сотки.

Тепер підраховується все, що є на складі, включно з книгарнею, себто зроблено інвентуру. Готова є вже інвентура англомовних видань, де є автор, наголовок, кількість книжок, ціна поодинокого примірника; загальна сума вартости всіх примірників. На кінці є все додано і подана загальна вартість англомовних видань. Інвентуру україномовних видань буде закінчено в наступних двох тижнях від часу перевірки.

У бібліотеці також усе вже упорядковане і закатальоговане. Запроваджено другий, річевий каталог, доповнено і перевірено альфабетичний. Нові видання напливають до бібліотеки поволі, вже стало і пересічно приходиться закаталоговувати около десять книжок тижнево. Редактори обох газет „Свободи" і „Українського Тижневика" одержують від нових авторів чи видавництва рецензійні примірники, по дві копії і переважно передають до бібліотеки, рідко коли затримуючи собі якесь дуже їм важне чи потрібне видання під рукою. Між редакцією та авторами є неписаний „джентельмен аґрімент", що хто хоче мати рецензію на своє видання чи вістку про появу книжки, повинен надіслати два рецензійні примірники до бібліотеки. Приміщення на книжки в бібліотеці і на знимки поволі виявляється замале, головно, як така маса нових знимок і видань прийшла з нагоди Тисячоліття.

Нарешті по двох роках чекання в друкарні друкується довгоочікуваний Каталог україномовний. В міжчасі багато книжок, які були поміщені в каталозі, вже нема, бо випродані і їх треба було з каталогу зняти. Зате прийшла певна кількість нових книжок, з яких зроблено „апдейт", і долучено до каталогу. Зроблено рівнож „апдейт" до англомовного каталогу.

Редакція щоденника „Свобода"

„Свобода", це одинокий український щоденник у Вільному Світі і вона сповняє велике завдання зв'язкового поміж українцями Америки, Канади та інших країн світу, де живуть українці. Вона також формує думку своїх читачів у справах України та українського народу. У зв'язку із швидкими та революційними подіями в Україні щоденник „Свобода" став більше цікавим, завдяки численним інформаціям про Україну і допомагає об'єднати українців у діяспорі в їх акціях допомоги українському народові в його змаганнях до волі і незалежности.

Редакторам „Свободи" хотілось би побажати, щоб їх газета доходила до рідних братів в Україні, вільно інформувала їх про все та пробуджувала їхню національну свідомість, яка послабла у висліді століть русифікаційної плітики московської імперії.

Персональний склад щоденника „Свобода"

Головний редактор Зенон Снилик, редактори — Володимир Левинець, Любов Коленська, Роман Юревич, Раїса Руденко, Христина Ференцевич, Христина Машат, і на частковій праці Іван Кедрин Рудницький та Ольга Кузьмович. Крім них постійно співпрацюють з редакцією 19 дописувачів: Володимир Барагура, Микола Бараболяк, Степан Женецький, Микола Руденко, Валентина Юрченко, М. Семчишин, Володимир Жила, Михайло Кучер, Юрій Рибак, Володимир Луців, М. Мельник, Лев Яцкевич, Любов Дражевська, Роман Голіят, Андрій Бук, Василь Дідюк, С. Яворський, Андрій Качор, Анатолій Курдидик і десятки інших, включно з Европою, Бразилією, Австралією та багатьома іншими країнами світу.

Щоденник „Свобода" появляється п'ять разів тижнево, переважно у форматі чотирьох сторінок. У звітньому році вийшло 270 чисел „Свободи", в тому 25 чисел на шести сторінках та 22 на восьми сторінках.

Більшесторінкові числа „Свободи" включали числа із місячними звідомленнями Головної Канцелярії УНСоюзу, як також сторінки для різних потреб — „Трибуни УНСоюзу", „Мова про мову", „Пластова Ватра" та інше. Тираж щоденника „Свобода" є 12,000 примірників денно.

В редакції з такою кількістю членів та співробітників є доконче потрібна періодична спільна зустріч з виміною думками, поглядами на вміщення чи розклад матеріялу і суґестіями для поправи рівня „Свободи".

Дуже потрібна також координація діяльности, щоб кожний точно знав порядок і що до кого належить, тимбільше як щораз до редакційного складу доходять нові сили, які вперше працюють в цій ділянці та досі не були зовсім обізнані з журналістичною працею.

Повинна бути також селекція матеріялу і спільне обговорення тих матеріялів, які можуть мати неправдиві або контроверсійні інформації. „Свободу" читають тут в більшості старші віком особи і тому треба вважати на скількість слів та окреслень із УССР, які часто живцем переписуються не зважаючи на те, що нашим читачам вислови ті чужі та незрозумілі.

Англомовний „Український Тижневик"

Згідно із заявами визначних осіб в американському політичному та журналістичному світі „Український Тижневик" є однією із найкращих англомовних етнічних газет на терені Америки і Канади. Ним гордиться Український Народний Союз. Число передплатників та читачів „Українського Тижневика" постійно зростає. Від деякого часу його також одержують безплатно всі конґресмени та сенатори ЗСА, як також **чимало** членів парляменту Канади. Передплачують „Український Тижневик" не лише українці, але й численні американці та балтійці.

„Український Тижневик" здобуває для України та української справи численних приятелів у політичному світі, а рівночасно зв'язує справу волі і незалежности України із такою ж справою змагань за незалежність балтійських та інших поневолених народів. Молодим редакторам „Українського Тижневика" належиться велике признання за їхню віддану фахову журналістичну працю і бажаємо їм ще більших успіхів у майбутньому в так корисній для України журналістичній службі. До складу редакції „Українського Тижневика" належать: Рома Гадзевич — головний редактор, Марта Коломиєць і Христина Лапичак. Всі вони творять гармонійну цілість.

Маючи на увазі важливість та успішність „Українського Тижневика" було б корисним для УНСоюзу, української спільноти та українсьої справи збільшити число сторінок „Українського Тижневика". Тираж „Українського Тижневика" є 8.700 примірників кожного тижня. Англомовний „Український Тижневик" вповні себе оправдав. Популярність його зростає з кожним днем, з кожним виданням і заслуговує на велике признання і подяку його читачів, до яких приєднуюсь і я.

Редакція дитячого журналу „Веселка"

Редактор проф. Володимир Барагура і 6 постійних співробітників — дописувачів. Дитячий журнал „Веселка" — це місячник, який виходить 12 разів у позі 11 разів у році — числа місяців липень — серпень подвійне.

Безперебійне видання „Веселки" допомагає батькам і українським цілоденним суботнім українським парафіяльним школам вже понад 35 років виховувати дітей в українському дусі та з навчанням української мови. З огляду на помітне зменшення передплати „Веселки" треба звернутися до батьків і до згаданих шкіл, щоб вони збільшили передплату і тим самим охопити більшу кількість наших дітей українсьою лектурою. Тираж „Веселки" є тільки 695 примірників місячно.

Друкарня Видавництва „Свобода"

Друкарня Видавництва „Свобода" виконує всі праці над складом, коректою, ломкою, друком та висилкою щоденника „Свобода", „Українського Тижневика" та дитячого журналу „Веселка". Крім цього друкарня виконує цілий ряд інших праць, як Альманахів УНСоюзу, та праць на замовлення різних установ і осіб. Це включає склад, друк і висилку журналів, як також склад і друк афішів, летючок та різних запрошень. Все це виконує друкарня фахово і терміново, тому і можна назвати друкарню Видавництва „Свобода" найкращою українською друкарнею в Америці.

До складу працівників друкарні належать: Степан Чума — керівник, Ярослав Сидоряк, Іда Фох, Галина Кузьма, Теофіля Риґальська, Авільда Арзоля, Роман Павлишин, Анастазія Плескун, Софія Войтович, Тарас Деревляний. До експедиції належать: Семен Череватий, Станислав Маґін, Микола Чепак, Ярослав Небелюк, Дмитро Парубчак, Микола Панькевич, Елеїв Теодосій і Малиновський Мирослав.

STATEMENT OF "SVOBODA UKRAINIAN DAILY"

Member of the U.N.A.	9,633
Non-members	1,934
Gratis & Exchange	183
Sale on Stands	157
TOTAL	11,907

STATEMENT OF "THE UKRAINIAN WEEKLY"

Members of the U.N.A.	4,563
Non-members	3,561
Gratis & Exchange	434
Sale on Stands	142
TOTAL	8,700

STATEMENT OF "SALE ON STANDS"

	SVOBODA	UKR. WEEKLY
Arka Company, NY	6	14
Arka Ltd., Toronto	5	2
America's Pasttime	40	-
Dnipro Company	6	6
Surma	20	30
Veselka Coffee Shop	70	55
West Arka, Toronto	10	25
R. Wrzesnewskyj		10
TOTALS	157	142

STATEMENT OF "VESELKA - THE RAINBOW"

Members of the U.N.A.	335
Non-members	323
Gratis	37
TOTAL	695

КОШТИ ВИДАННЯ АЛЬМАНАХА НА 1990 р.

Формат: 6 x 9
Сторінок: 256 + обкладинка
Обкладинка: м'яка
Наклад: 12,000

Склад	$ 3,250.00
Ломка	595.00
Папір до комп., кваси, тощо	500.00
Папір, друк, переплет	16,300.00
Обкладинка	200.00
Бронзові і зворотні коверти	1,398.00
Цінники, листи до секр. і підпр.	295.00
Висилка листів	65.00
Адресування	75.00
Пакування і експедиція	2,761.00
Кореспонденти і редакція	1,500.00
Пошта	2,256.00
Пошта — Канада	1,540.00
Адміністрація	250.00
Зворот Альманахів (Дю Мейл)	
РАЗОМ	**$30,985.00**

Приходи до 3/26/1990

Оголошення	$ 6,280.90
Альманах	22,178.50
Пресовий Фонд	4,677.34
Разом приходи	**33,136.74**
Кошти видання	-30,985.00
ЧИСТИЙ ДОХІД	**$ 2,151.74**

КОШТИ ВИДАННЯ „БАТЬКОВІ ТАРАСОВІ — БАТЬКО СОЮЗ"

Формат: 6 x 9
Сторінок: 192 — обкл.
Обкладинка: м'яка
Наклад: 12,000

Склад ломка	$ 2,700.00
Папір до комп., кваси, тощо	376.00
Папір, друк, переплет	13,840.00
Обкладинка	200.00
Бронзові і зворотні коверти	1,210.00
Листи і карточки	100.00
Адресування	75.00
Пакування і експедиція	2,489.00
Кореспонденти і релакція	1,500.00
Пошта	1,997.00
Адміністрація	200.00
Зворот (дю мейл)	69.00
РАЗОМ	**$24,756.00**
Приходи до 3/26/1990	$28,960.00
Кошти видання	-24,756.00
ЧИСТИЙ ДОХІД:	**$4,204.00**

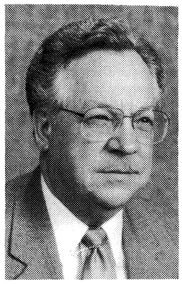
COMPARATIVE STATEMENT OF INCOME AND DISBURSEMENTS

INCOME	1988	1989	Difference
Subscription: U.N.A. Earned	$ 830,000.00	785,000.00	-45,000.00
Sale on Stands	8,461.93	9,518.65	+ 1,056.72
Individual: UNA Members Svoboda	48,147.34	50,461.73	+ 2,314.39
UNA Members Ukr. Weekly	30,953.75	43,895.87	+12,942.12
Non-Members Svoboda	59,463.65	59,813.52	+ 349.87
Non-Members Ukr. Weekly	31,044.89	46,414.44	+15,369.55
Books	37,863.49	60,410.48	+22,546.99
Vinnytsia		—	—
Advertising	176,740.46	194,783.40	+18,042.94
Printing	77,478.23	73,864.67	- 3,613.56
Change of Address	363.85	347.83	- 16.02
Refund Postage	8,512.51	14,127.74	+ 5,615.23
Refund Telephone	—	29.00	+ 29.00
Almanac	34,992.65	38,646.79	+ 3,654.14
Press Fund Svoboda	12,096.43	12,245.75	+ 149.32
Press Fund Ukr. Weekly	—	166.20	+ 166.20
Veselka Subscription	2,905.40	3,839.17	+ 933.77
N.J. Sales Tax	400.61	467.71	+ 67.10
Miscellaneous	7,047.21	2,805.40	- 4,241.81
TOTAL	**1,366,472.40**	**1,396,838.35**	**+30,365.95**
Discount on Sales	-2,877.17	-2,391.84	+ 485.33
GRAND TOTAL	**$1,363,595.23**	**1,394,446.51**	**+30,851.28**

DISBURSEMENTS			
Payroll: Editorial	$ 212,841.08	232,677.91	+19,836.83
Printing	269,184.94	281,699.21	+12,514.27
Office	117,912.45	134,898.11	+16,985.66
Correspondence	3,710.00	5,580.00	+ 1,870.00
Special Correspondence	38,898.00	40,160.00	+ 1,262.00
Special Correspondence Ukr. Weekly	7,285.00	6,055.00	- 1,230.00
Veselka Correspondence	7,385.00	5,605.00	- 1,780.00
Postage	336,904.14	343,417.81	+ 6,513.67
Material	190,062.27	169,262.99	- 20,799.28
Telephone	12,031.20	10,045.34	- 1,985.86
Office Supplies	4,979.46	6,056.31	+ 1,076.85
Office Expense	914.46	105.44	- 809.02
Printing Dept. Expense	1,300.97	1,032.72	- 268.25
Parts and Repairs	25,014.15	36,114.92	+11,100.77
Books	44,928.46	20,921.22	- 24,007.24
Taxes	52,903.59	58,217.33	+ 5,313.74
Manuscript & Comm.	2,236.30	1,774.00	- 462.30
Newspaper	1,333.32	1,379.50	+ 46.18
Pension	1,116.00	1,116.00	—
N.J. Sales Tax	377.28	521.30	+ 144.02
Miscellaneous	31,135.04	24,170.24	- 6,964.80
TOTAL	**1,362,453.11**	**1,380,810.35**	**+18,357.24**
Discount on Sales	-173.09	-251.89	-78.80
GRAND TOTAL	**$1,362,280.00**	**1,380,558.46**	**+18,278.44**
Cash in Bank 1/1	$ 5,114.49	6,429.70	+ 1,315.21
Income	1,363,595.23	1,394,446.51	+30,851.28
Total:	**$1,368,709.72**	**1,400,876.21**	**+32,166.49**
Disbursements	$1,362,280.02	-1,380,558.46	- 18,278.44
Bank Balance 12/31	6,429.70	20,317.75	+13,888.05

7. ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

Звіт головного радного Василя Пастушка

It is a distinct privilege and honor to submit my eighth annual report on activities, thought, suggestions and observations as a Supreme Advisor of the Ukrainian National Association, and other Ukrainian-American, Church and Civic activities.

Since this is the last year of my second term as a Supreme Advisor, please accept my warmest and sincere appreciation to all of the Delegates of the 31st Convention, who by their vote, elected me to a second term as a Supreme Advisor, and gave me the opportunity and privilege to continue to learn in depth about our great UNA Fraternal. During these past eight years, I was afforded the privilege and experience of working with the dedicated Supreme President and Supreme Officers, Supreme Auditors, Supreme Advisors, Branch Officers, Secretaries, District Committees, and UNA Members, for whom I have developed a warm and sincere working relationship, recognizing their dedication in serving the UNA, and through it our Ukrainian-American Community.

The bedrock foundation, past, present, and future of the UNA are our hard working and dedicated Branch Secretaries and Officers.

This report would not be complete if recognition was not given to the exemplary dedication and accomplishments of the UNA through its Supreme President John O. Flis, Supreme Secretry Walter Sochan, Supreme Treasurer Ulana Diachuk, my Fellow Supreme Advisors, Auditors, UNA Philadelphia District committee, and the various Branch Officers and Secretaries. It also was a pleasure to work with our Supreme Vice President Dr. Myron B. Kuropas, and Supreme Vice Presidentess Gloria Paschen and Supreme Vice President for Canada John Hewryk.

The entire Supreme Assembly met one or more times throughout the year, and the Supreme Advisors were able to express their input for the good and welfare of the UNA.

The Supreme Officers and Supreme Assembly, under the guidance of Supreme President Flis, are to be congratulated on their foresight on the Soyuzivka continued capital improvements modernizing several of the buildings and adding the new buildings for the young workers, increasing emphasis on sports and Fraternal accomplishments.

Increased dollar amount in annual UNA Scholarships.

The continued computerizing of the UNA insurance operation and competitive rates and insurance policies.

The foresight of the Supreme Assembly in establishing the Washington Office which is serving a vital function by keeping issues of interest to Ukrainian American Community current.

The UNA is to be congratulated for generously supporting the Myriad of Ukrainian educational, cultural, religious, athletic institutions and other Ukrainian American causes including the sizable contribution to the Harvard Fund which among other publications was responsible for the printing the Millennium publiction.

The Supreme Office and Supreme Assembly are to be congratulated on fulfilling one of the original aims of the UNA and direction of past UNA conventions in that since the past Convention a Senior Citizen housing unit was completed at Soyuzivka.

I have continued to learn even more about the UNA by serving on the Financial, Scholarship, and Organizational Committees, and gained invaluable insight on the working of the UNA and about its views for the present and future.

In this report, I wish to thank Supreme President John Flis, Supreme Secretary Walter Sochan, Supreme Treasurer Ulana Diachuk, Svoboda Editor Zenon Snylyk and the Ukrainian Weekly Editor Roma Hadzewycz, and their respective staffs for their cooperation throughout the years.

Particularly, I wish to single out my mentor, Supreme Auditor and former Supreme organizer Stefan Hawrysz, who is endowed like an encyclopedia by his knowledge of the UNA and its membership. Mr. Hawrysz is presently chairman of the UNA Philadelphia district.

Throughout the past years, I was favored with exemplary cooperation on press coverage on various Ukrainian-American Community events through the kind offices of Editors Zenon Snylyk of Svoboda, and Roma Hadzewycz of The Ukrainian Weekly.

I organized the following members in Branch #231:

a. 1981 — 21 members representing insurance of $68,500.00
b. 1982 — 51 members representing insurance of $192,500.00
c. 1983 — 104 members representing insurance of $181,000.00
d. 1984 — 113 members representing insurance of $246,000.00
e. 1985 — 69 members representing insurance of $248,000.00
f. 1986 — 56 members representing insurance of $196,000.00
g. 1987 — 31 members representing insurance of $215,000.00
h. 1988 — 43 members representing insurance of $223,000.00
i. 1989 — 44 members representing insurance of $380,000.00
j. 1990 as of 3/15/90 3 members representing insurance of $37,000.00.

535 Total members — Total $1,987,000.00

Through these organization efforts since my election as President of Branch #231 on February 22, 1981, Branch #231 went from 81 members or 26th place in the Philadelphia District of 40 Branches, to 1st place in 1990. These 535 members represent the States of Pennsylvania, Delaware, New Jersey, Massachusetts, Illinois, Texas, Florida, Maryland, Connecticut, California, Louisiana, Nevada, New York, and also Toronto and Ottawa Canada.

During these part eight years, I have worked diligently for the UNA in the following aspects:

a. Organized 535 members
b. Attended Annual and Special Organizational meetings of the Philadelphia District
c. Attended Annual and Special Meetings of Supreme Assembly
d. Furnished periodic current mortgage interest rates of the UNA
e. Served on Finance, Scholarship, and Organization UNA Committees
f. Branch #231 President 1981 to present date
g. Re-organized Branch #247 of Wilmington, Delaware
h. Represented UNA at various affairs by request of the Supreme President

Civic and Church activities:

a. Member of the Metropolitan Council of the Ukrainian Orthodox Church of the USA (1981 to the present)
b. Executive Board Member of National Committee Commemorate Millennium of Christianity in Ukraine
c. For over twenty years organized Ukrainian Independence Day Ceremonies in Delaware County, Pennsylvania
e. Elected auditor of Saints Peter and Paul Ukrainian Orthodox Church, Wilmington, Delaware.

May I strongly suggest that the UNA continue to use their best efforts to organize new members and to continue to modernize Soyuzivka.

My activities as Supreme Advisor for 1989-1990 is as follows:

DATE	EVENT	PLACE	PURPOSE
5/22/89 to 5/26/89	1989 Annual Meeting Supreme Assembly	Soyuzivka	Annual Meeting
6/16/89	U.N.A. Meeting	Jersey City New Jersey	Scholarship Meeting
8/20/89	U.N.A. District Committee of Philadelphia	Tryzub Sports Field, Horsham Pennsylvania	Annual Picnic
9/22/89 and 9/23/89	Metropolitan Council Meeting-Ukrainian Orthodox Church, USA	South Bound Brook New Jersey	Council Member
10/20/89 to 10/22/89	Ukrainian American Coordinating Council Convention	Adam's Mark Hotel Philadelphia, Pa.	UACC Convention Delegate
10/28/89	Ukrainian Plast 40th Anniversary	Ukrainian Educational & Cultural Centers Jenkintown, Pa.	Represented UNA President & presented UNA Check
11/ 4/89	1989 Annual Meeting UNA Philadelphia District	Philadelphia, Pa.	Annual Meeting
1/90	Annual Church Parish Meeting	Saints Peter & Paul Orthodox Church Wilmington, Dela.	Elect Auditor
2/ 1/90	Metropolitan Council Meeting, Ukrainian Orthodox Church, USA	South Bound Brook New Jersey	Council Member
2/ 2/90 to 2/ 4/90	Extraordinary Sobor Ukrainian Orthodox Church USA	South Bound Brook New Jersey	Delegate
2/18/90	Annual Meeting UNA Branch 231	Swarthmore, Pa.	Re-elect President for 9th consecutive term
2/25/90	1990 Annual Reorganization UNA Philadelphia District	Philadelphia, Pa.	Reorganization

Congratulations on the 96th anniversary of the UNA which has intrinsically been committed to the Ukrainian American Community for the past 96 years and we look forward to its centennial knowing that the UNA will continue this commitment so that the UNA will continue to grow with the community it serves. — Mnohayalita.

З'ЇЗД ХОЛМЩАКІВ

В княжому місті Холмі в днях 19—21-го вересня 1992 року під час святкувань Різдва Пресвятої Богородиці та ювілею коронації Митрополита Іларіона (Огієнка), організується під проводом Об'єднання Українців в Польщі перший з'їзд колишніх учнів холмських шкіл в 1940—1944 роках.

Просимо всіх зацікавлених прибути на цей з'їзд, відгукнутися, написати дещо про себе, прислати спомини, знимки і подати свою точну адресу. По одержанні вашого зголошення ми вишлемо ближчі інформації та формальне запрошення. Рівночасно звертаємося до всіх холмщаків доброї волі, що живуть в ЗСА і Канаді з проханням про фінансову допомогу на організацію з'їзду. Пожертви проситься висилати на : Warszawski Bank Zachodni S. A. 469995-840-132 (з'їзд холмщаків).

За Організаційний комітет
Петро Рудницький

Адреса: Petro Rudnicki, 01-756 Warszawa, ul. Przasnyska 14 m. 4, Poland; tel.: 33-14-95.

Сольовий...

(Закінчення зі стор. 1)

Крім Метрополітальної опери, мистець співав в оперових театрах Філядельфії, Коннектикат та інших. Маестро Добрянський — популяризатор української музики; він багато разів виступав в операх українських композиторів на сценах Карнеґі Голл та інших престижевих заль, виконуючи ролі Микити у „Відьмі" П. Печеніги-Углицького, князя Ярослава Мудрого і Кардинала в опері А. Рудницького „Анна Ярославна", Сильвестра в американській прем'єрі п'єси „Ярослав Мудрий" І. Кочерги, яка відбулася в Ню Йорку, а потім йшла в Чикаґо, Філядельфії. В Українському Інституті Америки А. Добрянський заснував чотирирічну серію концертів творів українських композиторів, в якій відбувалися прем'єри творів Леська та інших. Під керівництвом мистця в УІА була поставлена одноактова опера М. Лисенка „Ноктюрн", в якій А. Добрянський виконував ролю Офіцера. „Ноктюрн" ішов також на музичному фестивалі в Нюпорт, Ровд Айленд, і на Союзівці.

Піяніст Тома Гриньків не тільки акомпаньюватиме А. Добрянському, але й виступить із сольовим номером, виконуючи Фортепіянову сонату ч. 1 Л. Ревуцького. Мистець щойно повернувся з музичного фестивалю в Нюпорт, де протягом двох тижнів брав участь у 23-ох концертах та керував усіма вокальними програмами. Останнім часом він записав на компакт-диск звукозаписуючої фірми „Ямага" чотири баляди Ф. Шопена і працює над записом „Ямага Діскклявір", виконуючи біля восьмисот акомпаньяментів для вокалу та різних інструментів. Щороку, крім фестивалю в Нюпорт, маестро Гриньків бере участь у мехіканському музичному фестивалі.

Нестор Цибрівський вже не раз виступав з А. Добрянським та Т. Гриньковим у спільних концертах. Випускник школи Джулліярд в Ню Йорку, Н. Цибрівський був концертмайстром симфонічної оркестри Маракайбо у Венесуелі, а також виступав у багатьох містах ЗСА із сольовими концертами та у складах камерних ансамблів. Віольончеліст брав участь у вищеназваних серіях з творів українських композиторів в УІА та грав у Центрі Української Культури в Гантері, Н. Й. У концерті 8-го серпня Н. Цибрівський візьме участь у виконанні творів О. Нижанківського та Дж. Верді.

Віддані...

(Закінчення зі стор. 1)

Опісля слідують два організатори по 9 членів, чотири по 8 членів, шість по 7, п'ять по 6, 13 по 5, 16 по 4, 24 по 3, 31 по 2 та 76 організаторів, які дали по одному членові.

У змаганнях між округами перед веде Округа Вілкс-Беррі, яка вже виконала річну квоту на 86%. Округа Монтреалю виконала за перше півріччя точно 50% наміченої для неї квоти. Округа Вунсакет, Р.Ай., осягнула 45% річної квоти. Всі інші округи дали від 40% квоти і менше.

Екзекутивний Комітет щиро дякує всім організаторам, які своєю працею доказали, що їм не є байдужа дальша доля УНСоюзу. Вони є цими відданими працівниками, які дбають про дальший ріст нашої великої організації.

Головний Екзекутивний Комітет звертається до всіх секретарів відділів та до членів управ відділів активно включатися до організаційної праці. Коли б неактивні відділи взяли собі за приклад повище поданих відданих союзовців, майбутнє нашої організації було б запевнене.

ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ холодної війни, яке прийшло з розпадом СССР, у ЗСА почалися гострі дискусії на тему потреби транслювання антикомуністичних передач до країн колишнього СССР. Останніми днями до цих дискусій долучилися голоси окремої для розгляду цієї справи Президентської комісії, яка запропонувала зліквідувати радіостанції „Вільна Европа" і „Свобода" і закинути пляни заснування радіостанції „Вільний Китай". Одначе аналітики уважають, що ця справа так легко не перейде зокрема справа з радіопередачами до Китаю, яку запропонували демократичні сенатори Джозеф Байден з Делавер і Джордж Мічелл з Мейн, а проти чого виступає сам президент Джордж Буш і багато республіканців, щоби не спричинити реакції Китаю.

У ТРЕНТОНІ, СТОЛИЦІ Ню Джерзі, в понеділок, 3-го серпня, стейтові законодавчі власті, де переважають республіканці, схвалили анулювати існуючий дворічний закон про заборону напівавтоматичної зброї військового типу. Губернатор Джим Флоріо разом з губернаторами Мериленду та Гаваїв заявили, що скасування цього закону було нічим іншим, як тільки капітуляцією під тиском сильної та грошовитої збройної лоббі, у наслідок чого торгівці наркотиками залишилися краще озброєними, як поліція. Одначе губернатор Флоріо в товаристві губернатора Мериленду Вілляма Шейфера і губернатора Гаваїв Джана Вайгії приобіцяв на згадане схвалення накласти своє вето та дати цю справу до вирішення мешканцям стейту.

РОСС ПЕРО, недавній незалежний кандидат на президента погодився написати книжку, в якій вияснить свій оздоровлюючий економічний плян для країни та представить критичні думки про існуючу американську політичну систему. Книжка, під назвою „Юнайтед ві стенд: Гов ві кен тейк бек аур кантрі", має появитися ще цього місяця у видавництві „Гайперіон", — заявив Роберт Міллер, віцепрезидент згаданого видавництва. У заяві Р. Перро, що її розповсюдило згадане видавництво, каже: „Процес вибору президента в нашій країні є знищений. Тепер це тільки побічні показухи засобів масової інформації, нечесна гра та вислуга перед групами спеціяльних інтересів".

З надією на медичне побратимство

Такою вже склалася доля української людини, що впродовж багатьох століть вона започатковувала себе національно, виростала, жила і, нарешті, помирала в умовах відсутности своєї держави. Народ, який не мав своїх державних структур, а тривалий час знаходився в хижацьких лапах такого „опікуна", яким для України була російська, відтак совєтська імперія, у великій мірі втратив почуття доброго господаря, так притаманного нам ще з часів Козацької Республіки. Почало занепадати не лише економічне та культурне наше буття, але, що головне, здоров'я народу. Правда, що стосується останнього, то тут „господар" був — господар-убивця, який посатанински планомірно реалізовував геноциду щодо нашої нації. В цьому ряду — знищення славного українського козацтва, по-більшовицьки підступна ліквідація Української Народної Республіки, катастрофічний для України голодомор, роки масового вбивства та інвалідизації мільйонів українців через розстріли, мордерства, тортури як на нашій землі, так і в горезвісних концтаборах ГУЛАГу! А що значили для здоров'я народу України екологічні диверсії — всякі меліорації, хімізації нашої землі? І, нарешті, наше найбільше горе — Чорнобиль.

От такі-то сумні спогади з минулого і сьогоднішня дійсність спонукали мене викликати щиру розмову мого кузена, стейтового сенатора Пенсильванії Михайла Давиду, під час перших моїх відвідин Піттсбурґу два роки тому, коли ми разом з дружиною прибули в це місто на запрошення родини Давидів. До речі, до нашого приїзду, як з жалем зізнався сенатор, він і не уявляв собі, що його корені походять з українського роду. В процесі тих розмов між нами викристалізувалась думка про перевірку можливостей співпраці між медичними центрами Пенсильванії, зокрема, Піттсбурґу, та Тернополя. Завдяки стараниям сенатора М. Давиди в процес організації такої співпраці були включені як дитячий шпиталь в Піттсбурзі, так і Піттсбурзький університет. З нашого боку до цієї праці мною був залучений Тернопільський Медичний Інститут, де я працюю, очолюючи курс (мала катедра) дитячої хірургії.

І от в кінці серпня 1991 року четверо тернопільчан

Зліва: д-р Дж. Линч, сен. М. Давида, д-р М. Лисак, д-р С. Давида, д-р І. Білозецький, д-р Р. Сагайдак, д-р В. Доналдсон.

(автор цих рядків і ще троє молодих лікарів — Роман Сагайдак, Михайло Лисак і Ігор Білозецький) прибули в Америку, а з 4-го вересня 1991 року приступили до своїх обов'язків, якщо можна так висловитись, „лікаря-спостерігача" в хірургічному департаменті Піттсбурзького дитячого шпиталю. В цьому відомому центрі лікування хворих дітей нас дуже радо прийняли і створили усі умови для якнайкращого ознайомлення з наданням хірургічної допомоги дітям. За це ми сердечно вдячні — не лише медичному директорові шпиталю д-рові Вілліямові Доналдсонові, але також усьому колективу хірургічного департаменту на чолі з д-ром М. Ров.

Висловлюючи нашу подяку співробітникам дитячого шпиталю, не можемо не відзначити турботливої допомоги в організації нашого приїзду до Піттсбурґу професорів Піттсбурзького університету д-рів М. Сперлінґа та Т. Фоллі.

Особливо нам приємно наголосити на тій батьківській опіці, яку створила нам українська громада як самого міста Піттсбургу, так і з інших околиць Америки. Без щоденного піклування про нашу долю з боку таких роброзичливих і вельмиповажних українських родин, як Юрія і Тетяни Кишакевичів, Василя та Наталії Сачків, в яких не лише мешкаємо, але і є, за висловом пані Наталі, „її кучерявими синами", Петра і Любови Глютковських, Теофіла, Богдана та Ганни Конецьких, Стефана та Марії Куземків, Марії і Михайла Олійників, Зоряни Стіглер і Марії Вовчук та багато інших, наше життя-буття в далекому від України Піттсбургзі було б зовсім іншим, не таким по-домашньому теплим.

Як ми дізналися, наш приїзд — це перший контакт взагалі хірургів із колишнього Совєтськогоз Союзу, тим більше — з незалежної України, з Піттсбурґським дитячим шпиталем чи університетом. На яких засадах наше співробітництво, в майбутньому — справжнє побратимство могло б початися? Їх, на наш погляд, можна було б коротко згрупувати в 3 основні пункти. Ось вони:

Ознайомчий обмін лікарів з метою як вивчення особливостей медичного обслуговування населення обох регіонів, так і допомоги в піднятті української медицини до рівня цивілізованого світу.

Наукова співпраця в різних галузях медицини, актуальних як для Пенсильванії, так і для Західньої України.

Обмін студентами-медиками на певний термін навчання між Піттсбурґським Університетом та Тернопільським Медичним Інститутом.

Деталі цих програмних накреслень, безперечно, вимагали б більш широкого аналізу. Головне — почати співпрацю!

Памятаючи з історії, що Америка завжди допомагала іншим знедоленим народам, тим більше народам, які виборювали свою Свободу, надіємось, що Пенсильванія не залишиться пасивною спостерігачкою голгофського сходження новоствореної держави в Европі — Незалежної України, знайде можливості допомогти нашому народові. Бо ж і українці своєю працею сприяли розквітові Америки.

Щиро вірю в можливість нашої співпраці, оскільки, як ми переконались, тут і далі сповідується велика істина нашого Творця: „Люби ближнього твого, як самого себе".

Станіслав Давид

Вісті з парафії Входу в Храм Пречистої Діви Марії в Норт Порті

Не проминуло ще півроку, як у неділю, 17-го березня 1992 року, по закінченні Великопосної Місії й Служби Божої довершено чин заснування церкви Входу в Храм Пречистої Діви Марії в Норт Порті, Фльорида. Обряд включав посвячення площі під будову церкви, вкопання наріжних каменів, поставлення хреста на цьому місці, де буде стояти престіл в святилище. Був це великий день для парафіян і запрошених гостей, звеличано його святочним обідом, із виступами заслужених членів громади та привітальним словом д-ра Мирослава Борисюка.

День 19-го липня став днем великого здвигу вірних, яких скликала велика радість за завершене діло. У новому храмі з їх душі і сердець линула пісня щирої подяки „О спомагай нас, Діво Маріє!". Богослужбу відправив о. митрат Іван Тилявський, у сослуженні о. митрата Матея Берка, котрий, будучи тут парохом, дав початок будові. Дияконував о. Роман Гарвас, а хором проводив С. Саворський, трудолюбний дяк парафії. Проповідував о. парох та митрат М. Берко, діючий канцлер епархії Стемфорду, з благословенням Владики Лостена.

Дійсне посвячення храму відбудеться в січні або лютому наступного року, у присутности Роберта Москаля, єпископа дієцезії Клівленду.

По Службі Божій вірні засіли за святкові столи. Головну промову мав проф. Роман Романишин, з привітаннями виступив о. митрат М. Берко, Евгенія Потер — із деклямацією вірша Р. Завадовича, „Церква". О. д-р Телявський дякував усім за муравлину працю, за пожертви, найбільша з яких понад триста тисяч, надійшла від св. п. Миколи Святого. За душу його і його дружини відправлено Панахиду. Хай буде честь і слава всім, що ревно трудилися у здвигненні цього храму.

Мирослав Борисюк

В ОСТАННІ ДНІ З Придністров'я надходять повідомлення, що тепер, коли російсько-молдавські миротворчі сили роз'єднали ворогуючі сторони, з'явилася якась невідома „третя сила": хтось щоночі обстрілює позиції і молдаван, і придністровців. Дорадник президента Молдови у воєнних питаннях Н. Кіртоаке заявив, що „третя сила" має намір перешкодити відновленню миру в Молдові.

ЛІДЕР ІРАКСЬКИХ шіїтів аятолла Мохаммед Бакр аль-Гакім заявив, що ООН повинна створити на півдні Іраку таку ж зону безпеки, як і на півночі — в Курдистані. Гакім, який мешкає у вигнанні в Теграні, звинуватив Саддама Гуссейна в систематичних нападах на болотяні південні райони Іраку, заселені шіїтською меншиною. В останні тижні іракське військо повністю зруйнувало житла шіїтів у двох селах під містом Амарою.

Листа ч. 1

Список жертводавців на Фундацію Допомоги Дипломатичним Представництвам України: від 24-го квітня по 7-ме червня 1992 р.

20,000 дол. — Координаційний Комітет Допомоги Україні;
10,000 дол. — Товариство Допомоги Україні, Гартфорд, Конн. — О. Кузьма;
6,000 дол. — Товариство Гуманітарної Допомоги Україні, Норт Порт, Фльорида на руки д-ра Володимира Короля;

Від зустрічі з Амбасадорами України в Ню Йорку, 7-го червня по 10-те липня 1992 р.

по 5,000 дол. — Ярослав й Ірена Куровицькі, Юліян і Марія Бачинські;
3,000 дол. — Вікторія Новотна;
2,500 дол. — Меланія Банах;
2,100 дол. — Борис Галаган;
по 2,000 дол. — Зеновія і Мирослав Кулинич, Сильвестер і Катерина Костик, Володимир й Ольга Скоцень, Іван і Анна Назаркевич, Августин Сумик, д-р М. Шпитко з дружиною;
1,100 дол. — Віра Левицька;
по 1,000 дол. — Люба і Володимир Артимишин, Христина і Володимир Баранецькі, Іван Балинський, Оксана Батюк в пам'ять мами Зіни Масук, д-р Степан Ворох, Ярослав і Володимира Біланюк, Олександра Бразник, Леся Бриньовська, д-р Богдан і Мирослава Бурачинські, Володимир Бурдьо, Ватага Бурлаків — Пласт, Лев й Ірена Вербицькі, Параскевія Витвицька в пам'ять мужа Івана, Емілія і Роман Войнаровські, В'ячеслав В. Вишневський, Іван Вудкевич, Роман й Ольга Гаєцькі, Павло і Стефа Галатин, Евген і Дарія Гановські, Іван і Марія Гончак, д-р Петро Ґой, Василь Ґусаковський, Евстахій й Ірена Держко, Микола і Ґеновефа Дзядик, Іван й Ірена Дорожинські, Михайлина Книш, В. Івануса, С. і А. Секрета, Віра Шуль, Ольга Хома, Петро Хома, Я. і Д. Костів, Е. Корчинська, К. і Е. Луцькі, П. Григорук, А. Пеленський, Іван Пуйо, Іванна і Ярослав Клим, М. Підгородецька, Микола і Зірка Галів, Р. і А. Поритко, Мирослав Мак, Роман і Марія Кушнір, д-р Марія Стець, родина Серафин, П. Дворян, адв. Роман і Ольга Гуглевичі, Яніна Фанок, Яків Палій, П. Безсонів, родина Наум, Іван Пригода, Ярослав і Надія Пастушенки, д-р Андрій і Дарія Жґута, Мирон і Божена Заліпські, д-р Юліян і д-р Мирослава Залізняк, Юрій і Марія Зеленські, Расель й Естелля Іванчук, Любомир Колтунюк, Степан Карлатович, Дамян Кордуба в пам'ять родичів і брата Івана, Ігор і д-р Любомира Коцур, Юрій і Валентина Кузьмич, Анна Кульчицька, Евген Лапчак, Роман й Ірена Лапичак, Оксана Лобачевська, д-р Аскольд Лозинський, д-р Іван Лозинський, Ярослав і Ярослава Букачевські Іван й Ольга Макар, Юрій і Зоря Малаховські, д-р Василь Малиновський, Евдокія Мартинів, Володимир й Оксана Миськів, Остап і Ярослава Олесницькі, Ярослав й Орися Нестор, Василь й Анна Натина, д-р Ярослав й Ірена Падох, Расел й Анна Панас, Леонід і Валентина Пахолюк, Мирослав і Ярослава Пастушенко, Зенон Питляр, проф. Орест Попович, Леонід Підстригач, Орест Припхан, д-р Мирослав і Люба Прокоп, Мері Решітник, Богдан і Марія Робак, Михайло і Стефанія Рудик, Аркадія й о. крил. Василь Стебельський, Іван і Софія Стебельські, Лідія Стебельська, Микола Скрипка, Петро Соґол, Марія Стефанів, Ярослав і Катерина Степанків, д-р Володимир і Ярослава Трембіцькі, Фонд Допомоги Україні — Центральне Ню Джерзі, д-р Роман і Зірка Воронки;
по 500 дол. — Любомир Калинич, Василь й Ерна Лаврів, Любомир Лампіка, Іван Луцик, Орест і Святослава Менцінські, д-р Теодор і Дороті Трусевич, Юрій Чапленко, Ірена Юрчик, Франко й Олена Вірстюк, Т. і А. Островський;
300 дол. — Роман і Клявдія Стефанюк;
по 250 дол. — Роман Д. Клос, Мелітта й Орест Мартинович;
225 дол. — Теодор Коваль;
по 200 дол. — Люба С. Адамс, Роман Стефанюк, Павло й Анастазія Шандрук;
150 дол. — Семен Ґерун;
125 дол. — д-р Стефан й Олена Семчишин;
110 дол. — Василь Воронка;
по 100 дол. — Софія Андрушків, Степан Апостолюк, Петро й Ольга Байко, Осип Бандерський, Володимир Білик, Христина Блазенко, Роман Боднарук, Микола Бочна, Михайло Василишин, Володимир і Зоря Возьняк, Марія Галамай, д-р Юрій Гвоздецький (кан. дол.), Михайло Гук, д-р Евген й Аніса Ґіль, Евген й Уляна Дмитренко, д-р Анатоль і Татіяна Камінські, Нестор Краєвський, Ярослав й Анна Кравчук, Богдан і Наталія Леочко, Зенон Масловський, Петро й Еллен Марченко, Іван і Тамара Масний, А. Л. Маринюк, Дмитро Мельник, Богдан Німелович, д-р Орест й Аніта Павлюк, Б. С. Сольчаник, Василь і Стефанія Самокіш;
по 50 дол. — Микола й Оксана Гальчук, Галина Голосниченко, Іван й Анна Захарій, Александер Кулинич, Орест Колтунюк, Михайло Лисий, Роман О. Маселко, Юрій Міщенко, Павло Перун, Христина Петерсон, Марія Рекович, Михайло і Марія Соляр, Таміямі Мотел, Колодій-Лазута;
по 30 дол. — Стефан і Стефанія Дрозд, Іван і Параньки Наконечні, Михайло і Галина Савчак;
по 25 дол. — Головчак — похоронне заведення, Степан Дудяк, Вілліям і Міра Спіндура, Ярослав й Арета Терлецькі, Вік. Ґоловаш, А. Ліневич, Карол і Роберт Прокоп;
по 20 дол. — Іван і Марія Фізер, С. Цибрух, Ірена Хмілевська, Павло й Елізабета Недвел.

Українські летуни на Фестивалі св. Андрія

Гості на Фестивалі св. Андрія в Блумінґдейл, Ілл. в суботу вечером, 18-го липня, були приємно заскочені, коли серед них показалося п'ятичленна група військовиків у якихось трохи відмінних від американських одностроях. А серед різних відзнак у них на рукавах чи на грудях виднів і наш золотий тризуб.

Вістка про них блискавкою облетіла фестивальну площу і вкоротці розкритою була таємниця, звідки вони взялися. Голова Парафіяльної ради Любо Цепинський при допомозі голосника змобілізував ближче до сцени всіх присутніх і при загальному настроєвому піднесенні представив п'ятьох старшин повітряних збройних сил України. Їх зустріли бурхливі оплески. Приїхали вони „надпрограмово" на фестиваль з міста Ракфорду (90 миль на захід від Чикаґо). Там брали участь того дня, як і в наступний, у летунській виставі (у повітрі і на землі).

Наших літаючих амбасадорів з українського летунства принято щедрими і сердечними оплесками. Найстарший ранґою з-посеред них, генерал-майор Ярослав Скалько представив відтак полковників Миколу Оваля та Володимира Кондаурова і підполковників Олександра Голована і Валерія Соломенка і в короткому слові привітав присутніх, а парафії св. Андрія передав на пам'ятку велику кольорову знімку літака типу МІҐ-29, в леті, розмальованого в синьо-жовтих кольорах та з тризубом, одного із двох, що беруть участь у тих показових летах. На знімці є відповідна дедикація та подані прізвища українських старшин, які беруть участь у цих летунських виставах.

Як оповідають люди, котрі їх бачили „в акції", своїми сміливими маневрами в леті вони захоплюють тисячні маси глядачів. Коли в суботу в Ракфорді було 50,000 людей, то в неділю може й більше, бо забракло вступних квитків. Приємно було чути присутнім українцям, як заповідач декілька разів похвально висловлювався про наших земляків, називаючи їх „наші українські приятелі".

Полковник, представляючи чотирьох старшин, подав їх прізвища і ранґу та пояснив їхні обов'язки в цій українській повітряній експедиції до якої вибрали найбільше кваліфікованих.

Членки зі Сестрицтва (очолювані Люсею Козацькою) відтак взяли їх та їхнього товариша подорожі і перекладача, українця-канадця з Торонто та одну жінку українку з Рокфорду, провідницю подорожі на фестиваль, на щедру гостину. Її попередило коротке, але зворушливе привітальне слово о. Миколи Метулинського та спільна молитва.

До пізнього вечора продовжувалися цікаві розмови зі скромними, але й балакучими та симпатичними українськими старшинами.

Добрі сестриці подбали як про добру гостину, так і про щедрий харчовий подарунок на дорогу.

Якою популярністю втішаються ці летунські вистави, свідчить факт, що на першій з них в Едмонтоні в Канаді було 250,000 людей. Всіх виступів в Канаді і Америці є кільканадцять. Ідеальна нагода для попису наших летунів та ширення доброго імени України.

Ці молоді старшини з України доводять, що їхня місія є в добрих руках.

В.К.

Роля...

(Закінчення зі стор. 2)

докупаційні умови життя українського народу в російській імперії (білій або червоній — нема різниці), українські науковці відіграли далеко не останню ролю в розвитку медицини.

На жаль, шкода, що автори „історії" чомусь зовсім не згадали ім'я нашого земляка з Грималова (Галичина) — Івана Пулюя. В чому справа?

А в тому, що як стверджують тепер дослідники, фактичним винахідником Х—проміння або, як інакше його називають — проміння Рентґена, є не німецький фізик Вільгельм Рентґен, а проф. д-р Іван Пулюй. На цю тему свого часу вже появилося кілька праць — в тому числі стаття Рафаеля Гуала — „Puluzieren" statt „Roentgenesieren" (в українському перекладі — „полююзувати замість рентґенізувати" в австрійському тижневику „Oberostereichische Nachrichten" в числі за 3-го лютого 1962 року, та 112-ти сторінкова студія Юрія Гривняка — „Проф. д-р Іван Пулюй — винахідник проміння 'Х'", яка вийшла в світ в Лондоні 1971 року. Чому цей епохальний винахід, який має величезне значіння в медицині (і не тільки в медицині!) пов'язаний з прізвищем Рентґена, а не Пулюя — це вже інше питання, над яким свого часу була дискусія в пресі (в тому числі автора цих рядків у „Свободі" за 23-го березня 1977 р.) і над яким тут нема змоги знову зупинятися.

Хто хоче набути примірник „Лікарського Вісника" ч. 125, де поміщено „Коротку історію медицини", може звертатися на адресу: Journal of the Ukrainian Medical Assn. of N. America, P. O. Box 36305, Grosse Pointe, Mich. 48236.